1000000 тонна тайёр!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 222 (18.100). • 25 сентябрь 1981 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

ПАХТА—ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 24 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	2,53	32,87	1,86	10,07
Фарғона	1,54	29,92	0,99	4,98
Сурхондарё	1,44	26,98	1,35	11,61
Қашқадарё	1,30	20,16	1,12	7,02
Наманган	1,10	19,49	1,05	9,58
Тошкент	1,02	18,82	0,91	15,50
Андижон	1,22	17,77	0,48	2,58
Сирдарё	0,20	8,05	0,15	4,20
Хоразм	1,26	5,70	0,14	0,17
Самарқанд	0,55	3,87	0,01	0,01
ҚҚАССР	0,72	3,87	—	0,01
Жиззах	0,27	3,58	—	2,01
Республика бўйича:	1,15	16,89	0,71	5,77
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Бухоро	1,54	26,90	—	—
Сурхондарё	1,45	19,76	0,66	5,00
Наманган	1,00	7,50	—	—
Қашқадарё	0,71	7,06	0,37	0,41
Республика бўйича:	1,23	16,37	0,50	2,96

ПАХТАКОРЛАРНИНГ МЕҲНАТ РАПОРТИ

Бухоро область, Навбаҳор районидаги қўриқ «Дўстлик» совхозининг меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 64 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган Бутуниттифоқ мусобақасига қўшилиб, давлатга пахта топшириш юзасидан халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажардилар. Хирмонга 2240 тонна юқори сифатли пахта етказиб берилди. Ҳар гектар ердан 14,45 центнердан қўриқ пахтаси териб олинди.

Йиғим-терим илғорлари орасида юзлаб пахтакорлар бор. О. Жовкошева, Р. Ражабов, Ж. Хожиев, Н. Жўраев, Х. Самандаров, М. Баҳромов, Н. Азимов бошлиқ пахтачилик бригадаларининг коллективлари йигирма беш центнерлик ҳосил учун кураш олиб бормоқдалар.

Меҳнат ғалабасидан руҳланган совхоз коллективи пахта териш ва тайёрлашни муваффақиятли равишда давом эттирмоқда. Навоий кон-металлургия комбинатининг комплекс механизациялашган колоннаси хўжалик далаларида пахтани машина билан теришда зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда.

Совхоз пахтакорлари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, ялпи пахта ҳосилини 3000 тоннага етказишга қарор қилдилар. (ЎзТАГ).

СОҲИБКОРЛАР ЗАФАРИ

Бахмал райони соҳибкорлари 12280 тонна узум тайёрлаб йиллик планни шараф билан адо этдилар. Эришилган бу катта меҳнат ғалабасида «Белоруссия», «Гулбулоқ», «Партия XXIII съезди», «Партия XXIV съезди» ва Мичурин номли совхозларнинг ишчилари катта улуш қўшдилар. Районда кунига 850—900 тонна узум топшириш таъминланмоқда.

Район соҳибкорлари зиммаларига оширилган социалистик мажбурият олиб, 16 минг тонналик марра учун курашмоқдалар.

Районда мева ва сабзавот тайёрлаш йиллик плани ҳам бажарилди. 3700 тонна ўрнига 4200 тонна мева тайёрланди.

ҚОРАҚАЛПОҚ АРМУҒОНИ

Қорақалпоғистон автоном республикасининг пахтакорлари, механизаторлари ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида табиат инжиқликларига қарамасдан ҳар қачонгидан ҳам мўл-кўл ҳосил етиштирдилар. Автоном республика жанубий ва шимолий районлари колхоз ва совхозларида, бўлим ва бригадаларида ҳосил барвақт етилди. Шу кунларда чевар теримчилар суръатга суръат қўшиб, пахта хирмонини тобора юксалтирмоқдалар. Бирин-кетин қизил карвонлар йўлга чиқмоқда.

Тўрткўл автоном республикадаги йирик районлардан бири. Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутати Ў. Матнепесов директорлик қилаётган «Ленинизм» совхози, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Ешмуродов раислик қилаётган «Коммунизм», Ўзбекистонда хизмат кўрсатган пахтакор К. Назаров раислик қилаётган Димитров номли, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутати К. Отажонов раислик қилаётган «Намуна» колхозининг пахтакорлари ва механизаторлари қизил карвонга муносиб армуғон билан келдилар. Ана шу хўжаликлар ҳар гектар майдондан 55—60 центнердан ҳосил кўтариш учун терим суръатини тобора авж олдирмоқдалар. Ҳар бир хўжаликда 450—600 теримчи кўпминг килограммчилар қаторига қўшилиб, кунлик нормаларини 2—2,5 ҳиссадан ошириб бажармоқдалар.

«Намуна» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Ёқубов, Е. Ойгелиев, «Совет Ўзбекистони» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Машарипов, «Победа» колхозидан И. Жумабоев, Димитров номли колхоздан Х. Рўзимов раҳбарлик қилаётган бригадалар 8—12 процентдан ошириб пахта топшириб, яхши кўрсаткичларга эришаётирлар.

Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида 55 минг тонна «оқ олтин» етиштириш учун курашаётган Тўрткўл райони пахтакорлари ва механизаторлари СССР Конституцияси ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг олтмиш йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақада актив иштирок этиб, пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини 20—25 иш кунида бажариш учун ғайратга-ғайрат қўшиб ишламоқдалар.

Е. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СССР 60 ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА УЛКАН МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ. Зарбдор районидаги «Ғалаба» совхозининг азамат пахтакорлари бу йил 6600 тонналик «оқ олтин» хирмони бунёд этиш учун курашмоқдалар. Бу ҳосилнинг асосий қисми агрегатлар ёрдамида терилади. Шунинг учун совхоз механизаторлари машина теримига зўр беришмоқда. Улар бир бирлари билан мусобақалашиб ишлаб, кунлик нормаларини 1,5—2 ҳисса қилиб бажармоқдалар. Суратларда (чапдан) илғор механизатор Абдурашид Қаршибоев ва совхоз директори Нормурод Холмуродов ўртоқлар.

Ж. Тўраев фотоси.

Суворийлар пахтазорда

ИЛЬИЧ («Совет Ўзбекистони» мухбиридан телефон орқали). Қўриқ Ильич райони пахтакорлари она-Ватанга 80 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга аҳд қилишган. Ана шу ҳосилнинг 85—90 проценти техника ёрдамида йиғиштириб олинади.

Мавсумда 750 дан ортиқ «зангори кема»дан унумли фойдаланилади. Биз машина теримини биринчилардан бўлиб бошлаган «Октябрь 60 йиллиги» совхозининг Исоқ Оқмирзаев бошқарувчилик қилаётган 7-бўлимида бўлдик.

— Хўжаликдаги барча терим агрегатларини шу ерга тўплаганмиз, — дейди совхоз партия ташкилотининг секретари Ўктам Хўжақулов. — Йиғим-теримни группа усулида ташкил этганмиз. Мавжуд 74 та терим агрегатлари 9 та группа ҳамда 17 та звенога бўлинган. 18 транспорт трактори ҳамда 36 та ремонтчи дала гвардиячилари хизматида бўлишади. Механизаторлардан Очил Турсунов билан Жўрақул Исломов ўтган йили 250—260 тоннадан ошириб пахта терган эдилар. Бу йил уларнинг ҳар бири 300 тонналик марра учун курашмоқда. Шунингдек, Абдумалик Норматов, Даврабой Бўрибоев каби механизаторлар ҳам мавсумда 200—250 тоннадан «оқ олтин» териб беришмоқчи. Юқорида номлари тилга олинган суворийлар дастлабки куниёқ ўз агрегатлари бункеридан 7—8 тоннадан пахта тўкишга муваффақ бўлишди. Хўжалик далаларида машина терими кун сайин қизғин авж олдирилмоқда.

Шунингдек, райондаги Волков номли, «Правда», Ғафур Ғулом номли совхозларда ҳам машина терими оммавий тусда бошлаб юборилди.

А. УМАРОВ.

ЎРТОҚ К. У. ЧЕРНЕНКОГА МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 24 сентябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. У. Черненкога Ленин ордени ва иккинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медалини топширди.

Мукофотни топшириш маросимида М. С. Горбачев, В. В. Гришин, М. А. Суслов, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. В. Русаков ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг аъзолари А. М. Александров, А. К. Антонов, И. В. Архипов, К. М. Боголюбов, И. И. Бодюл, Б. П. Буғаев, В. Э. Димшиц, Л. М. Замятин, К. Ф. Катушев, В. Н. Макеев, Н. В. Мартинов, З. Н. Нуриев, Г. С. Павлов, О. Б. Рахманин, Л. В. Смирнов, М. С. Смиртюков, Н. В. Талызин, С. К. Цвигун, Г. Э. Цуканов, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат М. П. Георгадзе, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзолари С. А. Лосев, Б. П. Яковлев ва бошқа ўртоқлар ҳам ҳозир бўлдилар.

Мукофотни топшириш вақтида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз Константин Устинович!

Сени, партиямиз ва давлатимизнинг таниқли арбобини етмиш ёшга тўлишинг ва Ленин ордени ҳамда иккинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медали билан мукофотланишинг билан чин кўнгилдан қизғин табриклайман.

Бу — сенинг Коммунистик партиямиз ва Совет давлатимиз олдидаги буюк хизматларингни муносиб равишда тақдирлашдир.

Эллик йил муқаддам сени партияга қабул қилган эдилар. Сен шу йиллар мобайнида муштарак коммунистик ишимизга фидокорона хизмат қилиш намуналарини кўрсатиб келмоқдасан.

Партия амри билан менга кўп йиллар мобайнида сен билан биргаликда партия ва давлат ишининг масъулиятли участкаларида меҳнат қилишга тўғри келди.

Сенинг сезгир ва меҳрибон эканлигингни, чексиз фидокорлик билан ишлашингни ҳаммамиз яхши биламиз ва қадрлаймиз. Биринчи қарашда жуда муҳим бўлиб кўринмаган нарсалар тўғрисида ҳам гап борганида бирон нарсани эсдан чиқариб қўйганингни ҳеч эслай олмайман.

Сен тиниб-тинчимас одамсан, албатта. Мамлакат учун, меҳнаткашлар учун кўпроқ ва яхшироқ ишлаш мумкин, деб доим ўйлаганингдагина ана шу тиниб-тинчимаслик яхши хусусиятдир. Коммунист худди шундай бўлиши керак.

Мен қуруқ гапларни яхши кўрмаслигингни биламан. Сен КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ва Марказий Комитет секретаридек юксак лавозимда партия ўзингга топширган ишни ишчанлик билан, пухта бажариб келмоқдасан ва буни ижодий, дадил ёндашиш билан бирга қўшиб олиб бормоқдасан. Бу ҳам коммунистик фазилатдир.

Константин Устинович, сен бундан буён ҳам худди шундай актив, зўр ғайрат ва жўшқинлик билан ишлашингга аминман.

Константин Устинович, биз ҳаммамиз, сенинг дўстларинг сенга сиҳат-саломатлик, партия ва мамлакат учун жуда зарур бўлган масъулиятли фаолиятингда янги катта муваффақиятлар тилаймиз.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармонини ўқиб беришга ижозат бергайсиз.

«Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Константин Устинович Черненко Ленин ордени ҳамда иккинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медали билан мукофотлансин ва қаҳрамоннинг юртида унинг бюсти ўрнатилсин».

* * *

Ўртоқ К. У. Черненко жавоб нутқи сўзлади.

К. У. ЧЕРНЕНКО нутқи

Азиз Леонид Ильич!
Азиз ўртоқлар!

Ҳаётимнинг ҳозирги ҳаяжонли, тантанали пайтида аввало, менга эътибор қилганликлари учун, камтарона меҳнатимга бу қадар юксак баҳо берганликлари учун партия Марказий Комитетига, Сиёсий бюрога, СССР Олий Совети Президиумига, азиз Леонид Ильич, Сизга чин кўнгилдан, самимий миннатдорчилик изҳор қилишни истайман.

Леонид Ильич, Сиз ўз нутқингизда бирга ишлаган пайтларимизни эслатиб ўтдингиз. Эзгу хотирангиз учун Сизга раҳмат.

Мен биргаликда ишлаган йилларни ҳаётимдаги энг бахтли, энг ёрқин ва энг самарали йиллар, деб ҳисоблайман.

Сиз билан биргаликда бажарган ишларимиз ҳаётнинг буюк мактаби, том маъноси билан донолик ва партиявийлик мактабидир.

Амалий ишда ҳар бир киши каби менга ҳам ҳал этиш учун оқилона йўл топиш лозим бўлган вазифаларга дуч келишга тўғри келган эди. Бундай пайтларда Ленин назарияси, ленинча партиявийлик принциплари, кишиларнинг ўй-фикри ва уларнинг орзу-тилаклари, партия ўзининг шонли йўлида тўплаган тажриба мен учун тўғри компас бўлиб хизмат қилди. Шу билан бирга мен ҳамиша партия сафидаги ўртоқларимнинг мустаҳкам ёрдамини ва Леонид Ильич, Сизнинг доимий мададингизни ҳис этиб келдим.

Шу боисдан мен ана шу олий мукофотни ва менинг шаънимга айтилган эзгу сўзларни партиямиз Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси шаънига айтилган деб қабул қиламан.

Леонид Ильич, бу мукофотларни шахсан Сизнинг қўлингиздан, Ленин ишининг атоқли давомчиси, улуғ меҳнаткаш ва халқ бахт-саодати учун, планетамизда тинчлик учун буюк курашчи қўлидан олаётганим мукофотларни топшириш пайтига зўр тантанали руҳ бахш этади. Сизнинг ана шу инсонпарварлик фаолиятингизда қатнашиш — мен учун ҳам бурч, ҳам шон-шараф, ҳам вазифадир.

Мен КПСС XXVI съездининг қарорларини амалга ошириш соҳасида Марказий Комитет Сиёсий бюроси томонидан қилинаётган буюк ишни кўриб туриш ва бу ишда қатнашиш имкониятига эга бўлишимдан бахтиёрман.

Мен ўзимнинг бутун куч-ғайратимни партиямиз, халқимиз рўёбга чиқариш учун зўр маҳорат ва илҳом билан курашаётган коммунистик ғояларга хизмат қилиш учун тамомила бағишлашдан бошқа ҳеч қандай истагим йўқ.

Леонид Ильич, мукофотни қабул қилиб олар эканман, Сизга, барча ўртоқларим ва дўстларимга партиямнинг, унинг Марказий Комитетининг буюк ишончини оқлаш учун бундан буён ҳам ҳаракат қиламан, деб ваъда бераман.

Ўртоқлар, сизларга раҳмат.

* * *

Коммунистик партия ва Совет давлатининг раҳбарлари К. У. Черненкони юксак мукофот билан самимий табрикладилар. Улар унга сиҳат-саломатлик, совет халқи ва социалистик Ватаннинг бахт-саодати йўлидаги фаолиятида янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

ТЕРИМ ЗАРБДОРЛАРИ

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Бўз районидаги Карл Маркс номли колхознинг Исроилжон Абдуллахўжаев, Ўктамжон Тўраев, Муҳаммаджон Холбоев, Бозорбой Исоқов каби механик-ҳайдовчилари мавсумда 280—310 тоннадан «оқ олтин» териш мажбуриятини олишган. Улар маррани эгаллаш учун ўз агрегатларини юксак унум билан ишлатиб, кунига 10—12 тоннадан пахта териб топширмоқдалар.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР. Кеча Нукус районидаги Бердақ номли совхознинг Ж. Отабоев раҳбарлик қилаётган бригадасида 5 та «зангори кема» билан пахта терилди. Д. Қалимбетов, М. Мадаминов, К. Олломберганов, Ў. Жўлмирзаев, Қ. Умаров сингари механизаторлар 6—8 тоннадан пахта теришга эришдилар. Бу илғор механизаторларнинг ҳар бири мавсумда 250 тоннадан пахта териш мажбуриятини олишган.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Пойтахт областида илғор механизаторлар сафи тобора кенгайиб бормоқда. Улар терим машиналарини юксак унумларда ишлатиб, кунига 19—20—22 тоннадан пахта термоқдалар. Булар қаторида Оққўрғон районидаги Навоий номли колхоздан Турсунбек Дўконов, Бўка районидаги «Коммунизм» колхозидан Саидаҳад Саймоқов, Ғалаба районидаги «Победа» колхозидан Пётр Хан, Пискент районидаги «1-Пискент» совхозидан Ҳайдар Тоғаев, Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоздан Мўйдин Парпиев ва Энгельс номли колхоздан Батал Нуриев сингари дала гвардиячилари бор.

ВИСТАВКАНИ БОРИБ КЎРДИЛАР

23 сентябрь куни СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов Москвада ўтказилаётган «Австриянинг ҳозирги замон техникаси» виставкасини бориб кўрди. У Австрия Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасида савдо-сотиқни, саноат кооперациясини, фан-техника ҳамкорлигини янада кенгайтиришга кўмаклашиш мақсадини кўзлаб ташкил этилган кўргазма билан танишди.

Австриянинг 60 га яқин фирмаси маҳсулоти қўйилган кўргазмани Австрия экономика федерал палатаси СССР Министрлар Совети Фан-техника давлат комитети ва СССР Савдо-саноат палатасининг Бутуниттифоқ «Экспоцентр» бирлашмаси билан биргаликда уюштирган.

Виставкани кўздан кечиришда СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари В. Н. Макеев, Н. В. Талызин, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари қатнашдилар.

Сўнгра Н. А. Тихонов «Инчасмаш-81» халқаро виставкасини бориб кўрди.

(ТАСС).

СОВЕТ—АМЕРИКА ҚЎШМА БАЁНОТИ

1981 йил 23 сентябрь куни ўтказилган учрашув вақтида СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва АҚШ Давлат секретари Александр М. Хейг қурол-яроғларни чеклаш масалалари юзасидан, шу жумладан, СССР ва АҚШ вакиллари ўртасида илгари Женевада муҳокама этилган ядро қуролларини чеклаш масалалари юзасидан фикрлашиб олдилар.

Улар бу қурол-яроғлар юзасидан жиддий музокаралар олиб бориш зарур деган фикрга келдилар ва ўз ҳукуматлари номидан гапириб, шу йил 30 ноябрда Женевада бундай музокараларни бошлаш ҳақида келишиб олдилар. Музокараларда Совет томонидан элчи Ю. А. Квицинский бошчилигидаги делегация, Америка томонидан элчи П. Нитце бошчилигидаги делегация қатнашади.

Ҳар икки томон бу музокаралар барқарорлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун муҳим аҳамиятга эга, деб ҳисоблайдилар ва тегишли аҳдномага эришиш учун бутун куч-ғайратларини сарф қилажакларини айтдилар. (ТАСС).

ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ

Қишлоқ меҳнаткашларининг КПСС XXVI съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун, ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида қабул қилинган мажбуриятларни сўзсиз бажариш учун социалистик мусобақаси чинакам ташаббускорлари бўлиш — оммавий ахборот воситалари ходимларининг фахрли бурчидир. 24 сентябрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлиб ўтган матбуот конференциясида пахта йиғим-терими кампаниясининг ҳозирги, масъулиятли даврида республика журналистларининг конкрет вазифалари тўғрисида гап борди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири Т. Г. Зинин матбуот, телевидение ва радио ходимлари ҳузурида нутқ сўзладилар.

Қишлоқ меҳнаткашларининг куч-ғайратини бу йилнинг оғир шароитларида етиштирилган мўл пахта ҳосилини тезроқ йиғиб-териб олишга сафарбар этишда партия ташкилотларига амалий ёрдам бериш — журналистларнинг муҳим вазифаси эканлиги конференцияда таъкидлаб ўтилди. Одамларни меҳнат жасоратига, ҳар бир район, ҳар бир хўжалик, ҳар бир бригадани йиғим-теримда юксак суръатларга эришишга чорловчи жанговар материаллар зарур. Тошкент технологиясини амалда жорий этиш, мавжуд барча машина-механизмлардан ва меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланиш, пахтанинг юқори сифатли бўлишини таъминлаш ва пахтанинг нест-нобуд бўлишига йўл қўймаслик, илғор тажрибани кенг пропаганда қилиш, пахтакорларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, мусобақанинг барча маънавий ва моддий омилларидан моҳирлик билан фойдаланиш, йиғим-терим ишларини ташкил этишда бепарволик ҳолларига қарши қаттиқ кураш олиб бориш — журналистлар катта эътибор бериши лозим бўлган мавзулардир. (ЎзТАГ).

Сурхондарёда учрашувлар

Сурхондарё областининг саноат корхоналарида, цехлари ва колхозларнинг дала шийпонларида, қурилиш майдончалари ва чегара заставаларида адибларнинг КПСС XXVI съезди режаларини муваффақиятли равишда амалга ошириш учун совет кишиларининг улуғвор ишлари тўғрисидаги илҳомбахш сўзлари янгради. Ўзбекистоннинг таниқли шоирлари, прозаиклари область меҳнаткашларининг меҳмонлари бўлишди.

Сариосиё районидаги «Коммунизм» совхозида ёзувчиларнинг деҳқонлар билан самимий учрашуви бўлиб ўтди. Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари С. О. Азимов, шоирлардан Нормурод Нарзуллаев ва Мирмуҳсин, прозаиклардан Саид Аҳмад ва Пиримқул Қодиров, бошқа ёзувчилар хўжаликнинг дала шийпонларида, боғида суҳбат ўтказдилар.

Шўрчи пахта заводида, қўриқ Гагарин районида, областнинг бошқа районларида ҳам ана шундай суҳбатлар бўлиб ўтди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШМОҚДАЛАР

Афғонистон Демократик Республикаси ижодий ходимларидан катта бир группаси Тошкентга келди. Меҳмонлар Ўзбекистон коммунистик қурилишда эришган ютуқлар билан, республика ижодий ташкилотлари ва союзларининг иш тажрибаси билан танишмоқдалар.

Афғонистон маданият арбоблари шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар, В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкентдаги филиалида ва Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўлдилар. АДР ижодий ходимларининг намояндалари Ўзбекистон касаба союзлари республика Советида бўлдилар. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

МУҲИМ КАМПАНИЯ

Республика партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Уларнинг бориши партия комитетларининг диққат марказида турибди. Андижон шаҳар партия комитети партия группаларида ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишининг боришини кўриб чиқди. Қабул қилинган қарорда бу йилги ҳисобот-сайлов кампанияси КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди тарихий қарорлари таъсирида ғоят ишчанлик билан ўтаётгани таъкидланди. Уларда ғоявий-сиёсий ҳамда ташкилий ишлар атрофлича ва чуқур таҳлил қилинмоқда. Йиғилишлар юксак ташкилий ва сиёсий савияда, коммунистларнинг актив иштирокида ўтмоқда. Ҳисобот-сайлов йиғилишларида коммунистларнинг 98,8 проценти қатнашди, доклад юзасидан музокараларда ҳар иккитадан битта коммунист сўзга чиқди.

Шаҳар партия комитети 162-қурилиш трестининг 1-қурилиш бошқармаси цех партия ташкилоти ҳисобот-сайлов йиғилиши юксак савияда ўтганини таъкидлади. Йиғилишда ташкилот ҳисобида турган барча коммунистлар қатнашдилар, 10 киши музокарада иштирок этди. Шунингдек, «Коммунар» заводи, тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, автокомбинат, партия группаларида, цех партия ташкилотларида ҳам ҳисобот-сайлов йиғилишлари ишчанлик вазиятида ўтди.

Шаҳар партия комитетининг бюроси муҳим кампанияни ўтказишда йўл қўйилаётган камчиликларни ҳам кўрсатди. Жумладан, трикотаж фабрикаси, машинасозлик заводи партия ташкилотларида йиғилиш ўтказиш муддати бузилди. Бюро камчиликларни зудлик билан тугатиш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқди.

МАСАЛАГА КОМПЛЕКС ЁНДАШИЛСИН

Наманган мева-сабзавотчилик хўжалигининг аграр-саноат бирлашмаси ўтган беш йилликда маҳсулот етиштиришни анча кўпайтирди. Янги совхозлар тузиш ва мавжудларини мустаҳкамлаш консерва заводига хом ашё етказиб беришни кўпайтириш имконини берди. Бирлашма заводга техника билан қайта жиҳозланишда ёрдам берди. Хусусан, «Бирлик-550» янги линияси қурилди. Мавжуд пишириш линиялари алмаштирилди. 11 хил консерва ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Завод коллективи 1981 йилни дуруст бошлади. Бироқ, унинг фаолиятини муҳокама қилган шаҳар партия комитетининг бюроси айрим жиддий камчиликларни ҳам аниқлади. Масалан, корхона маъмурияти ва партия ташкилоти мавжуд имкониятлардан фойдаланиш чорасини кўрмаган, беш йиллик якуни бўйича давлатга 40 миллион банка консерва кам етказиб берилган. Хом ашёларни етказиб беришдаги узилишлар ишга путур етказган.

Шаҳар партия комитети партия ташкилотларининг суст фаолият кўрсатаётганига, маъмурият фаолияти устидан контролнинг бўшаштириб юборилганлигига эътиборни қаратди. Юз берган аҳволни тузатиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилди.

СИФАТ УЧУН ҲАММА МАСЪУЛ

Пайариқ район партия комитети Челак пахта тозалаш заводи коммунистларининг маҳсулот сифатини ошириш бўйича олиб бораётган ишларини кўриб чиқди. Корхона коллективи ўнинчи беш йилликни муваффақиятли якунлади, бу йилги план ва социалистик мажбуриятлар ошириб бажарилди. Партия ташкилоти иш самарадорлиги ва сифатини ошириш ҳақида жиддий қайғуряпти. Ўтган давр ичида биргина меҳнат унумдорлигини ошириш эвазига қўшимча 80 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Кейинги вақтларда ташкилий-партиявий ишлар савияси ошди. Партия ташкилотининг перспектив план асосида ишлаётгани ўз фаолиятини аниқ мақсад сари йўналтириб туришда қўл келяпти, коммунистлар муҳокамасига энг актуал масалалар қўйилмоқда.

Корхона партия ташкилотида ташкилий-партиявий ишлар кабинети ташкил этилган, унинг қошида эса методик кенгаш тузилган. Коммунистлар КПСС XXVI съезди материалларини қизғин муҳокама қилиб, уларни бажариш бўйича комплекс план ишлаб чиқдилар.

Лекин ташкилот ишида жиддий нуқсонлар ҳам мавжуд. Хусусан, партия бюроси партия группаларига эътиборни кучайтириши, иш натижаларига танқидий кўз билан қараши, маъмурият фаолияти устидан контроль комиссиясининг ишини кучайтириши лозим.

Пахта тозаловчилар масъулиятли давр бўсағасида турибдилар. Навбатдаги мавсум нечоғли муваффақиятли ўтиши партия ташкилотининг жанговарлигига, ишдаги камчиликларни тезроқ тугатишга, коммунистларни сифатли тола ишлаб чиқариш учун курашга сафарбар қила олишига боғлиқ.

«МИНГЛАР ШАРТНОМАСИ» АМАЛДА

ҚУТЛУҒ ҲАРАКАТ ИЗДОШЛАРИ

Мамлакатимиз индустрияси тараққиётида муҳим роль ўйнаган, узоқ йиллик ҳаёт синовларидан муваффақиятли ўтган «Минглар шартномаси» ҳаракати тўлқини бугунги кунда янада қудратли тус олмоқда. Бу тўлқин эндиликда катта бир тажриба мактабига айланган.

Қуйида қутлуғ ҳаракат издошларидан бўлган Бухоро тўқимачилик комбинати коллективи вакилларига сўз берамиз.

ҲАМ ЎРГАНИБ, ҲАМ ЎРГАТИБ

А. ИСМОИЛОВ,
комбинат бош директори:

— Партия XXVI съезди қарорларида ҳамда ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу съездда қилган Ҳисобот докладида ўн биринчи беш йилликда халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни янада юқори суръатлар билан ривожлантириш масаласига алоҳида эътибор берилган. Ушбу кўрсатма, бевосита биз, енгил саноат ходимларига ҳам тааллуқлидир.

Корхонамиз ишга тушгандан буён ўтган вақт мобайнида талай қийинчиликларни бартараф этишга тўғри келди. Айниқса, малакали мутахассис кадрлар етишмовчилиги, ишчиларга етарли уй-жой, ётоқхона, маданий-маиший шароитлар яратиб беришда оқсаб қолганимиз мавжуд қувватларни ўз муддатида ўзлаштиришга салбий таъсир кўрсатди. Корхона дирекцияси ва партия ташкилоти мавжуд етишмовчиликларни бартараф этиш мақсадида мамлакатимиз турдош корхоналари маъмуриятлари, хом ашё, машина, асбоб-ускуналар ва малакали кадрлар тайёрлаб берувчи министрликлар, ҳунар-техника таълими давлат комитети билан ўзаро шартномалар тузиб ишлашга эътиборни кучайтирди. Корхона қошида турли хил муаммоларни биргаликда ҳал этиш кенгаши ташкил этилди. РСФСР ва мамлакатимиздаги турдош корхоналарда юзлаб йигит-қизларимиз тўқимачилик касбларини эгаллаб, малака ошириб қайтишди. Бухоро технология институтида тўқимачилик саноати учун инженерлар тайёрлаш факультети очилди. Комбинатимизда эса, енгил саноат техникуми ва ҳунар-техника билим юрти ташкил этилди. Сифатсиз хом ашё жўнатиш ҳолларига бирмунча чек қўйилди.

«Минглар шартномаси» ҳаракатининг ҳамкорлик тажрибаси мушкулларимизни осон, оғиримизни енгил қиляпти. Чунончи, 1976 йилда биз 20 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарган бўлсак, 1980 йилга келиб бу кўрсаткич 72 миллион сўмга етди. Съездлар йилининг олти ойидагина ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан маҳсулот реализация қилиш ҳажми 33,6 процентга кўпайди. Эндиликда корхонамизнинг ўз тажриба мактаби, ишлаб чиқариш машъаллари бор.

Ютуқларимиз ўзимизники, аммо камчиликларимиз ҳам йўқ эмас. Ўтган беш йилликда биз 86 миллион метр газлама қарздор бўлдик. У ёки бу сабаблар билан бекор туриб қолаётган дастгоҳлар цехларимизда ҳануз учраб турибди. Прогулчилик, ишга кечикиб келиш, сифатсиз маҳсулот тайёрлаш, исрофгарчилик сингари ҳолларга батамом чек қўйилган эмас. Биз келгусида бундай камчиликларни тугатиш тадбирларини тузиб чиққанмиз.

МЕҲНАТ ВА ИЖОД ЧАШМАСИ

Барнохон ИСТАМОВА,
калавачи, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати:

— Биз, совет кишилари буюк бунёдкорлик йилларини бошдан кечиряпмиз. Ўн биринчи беш йиллик улкан режаларимизни амалга оширишга дадил киришдик. Ҳар соатимиз, кунимиз ватанпарварлик ташаббусларига, зафарларга тўла. Биз, тўқувчилар Москва ва Ленинград шаҳарлари, Ярославль ва Ростов, Краснодар ва Днепропетровск областлари, Урал ва Кузбасс меҳнат коллективларининг қимматли ватанпарварлик ташаббусларидан яхши хабардормиз. Бу ташаббусларни «Ўн биринчи беш йилликни — самарали ва сифатли ишлаш беш йиллигига айлантирамиз!» шиори остида қўллаб-қувватлаймиз.

Социалистик мусобақа — бизнинг қанотимиз, меҳнатимиз, ижодимиз чашмаси, сафарбарликнинг қудратли воситасидир. Айниқса, бир-бирига боғлиқ тармоқлар ўртасидаги «Минглар шартномаси» ҳаракати катта аҳамиятга эга бўлиб, бугунги кунда у миллионлар ижодига айланганини кўриб турибмиз. Биз, бухоролик тўқимачилар ҳамкорлик тажрибасининг қудрати нималарга қодир эканлигини жуда яхши тушунамиз. Бухорода партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлиги билан шундай улкан тўқимачилик комбинати қуриб берилганидан ҳамманинг боши осмонга етди. Аммо бу иш жуда тезкорлик билан бўлди. Енгил саноатнинг бу тармоғи Бухорода биринчи жорий этилгани сабабли, кўплаб тўқимачи кадрлар тайёрлашга тўғри келди.

Корхонамизда «Минглар шартномаси» асосида ўзаро шартномалар тузиб ишлаш йилдан-йилга чуқур илдиз отиб боряпти. Масалан, Саидахон Ўроқова душанбалик йигирувчи Нина Литвинова билан мусобақадош. Улар бир-бирларига хат ёзиб туришади. Яқинда Н. Литвинованинг Саидахонга йўллаган мактуби «Бухоро тўқимачиси» газетасида эълон қилинди. Саидахон бир неча марта Душанбадаги ип газлама комбинатида бўлиб, Нина опадан узилган ипни улашга кетадиган вақтни тежаш ҳисобига пландан ташқари маҳсулот тайёрлаш сирларини ўрганиб қайтди.

Йигирувчимиз Ҳанифахон Дилова тошкентлик устоз ишчи Буолма Жўраевага мактуб йўллаб, мусобақалашиб ишлашни таклиф этди. Буолма опа ўз навбатида бу таклифни қабул қилди. У киши комбинатимизда тез-тез бўлиб турадилар, тўқимачиларимизнинг энг яқин мураббиясига айланганлар. Корхонамизда илғор тўқувчи Валентина Климова ўзининг биринчи устози, айни кунда Иваново тўқимачилик комбинатининг директори Л. И. Пуховадан қимматли маслаҳатлар олиб туради. Бухоролик 40 нафар ёш тўқувчи Ивановога бориб, тўқувчилик тажрибаларини бойитиб қайтишди. Сожида Раҳматова ростовлик йигирувчи Л. Подставкина билан, Ҳусния Авезова Смоленск ип газлама комбинатининг илғор тўқувчиси Н. Иванигина билан, менинг ўзим ростовлик тўқувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони О. Вохмянина билан мусобақалашиб ишлашга аҳд қилганмиз. Иш натижаларимизни бир-биримизга маълум қилиб турамиз. Бир сўз билан айтганда ҳам ўрганиб, ҳам ўргатиб меҳнат муваффақиятларимизни кўпайтиравераммиз.

БУНЁДКОРЛАР ОИЛАСИ

ЛАВҲА

Самандар ака ишга кетаётиб, невараси Маҳмуджоннинг дарвоза олдидаги асфальтда қуймаланиб ўтирганини кўрди. Маҳмуджон қўлидаги бўр билан асфальтга кўп қаватли уй, кран, қурувчининг расмини соларди.

— Уйнинг расмини жуда яхши чизибсан, ўғлим. Деразалари катта экан. Албатта, ичкариси ёруғ бўлса керак. Шундайми? — деди Самандар ака неварасига.

Урганчда Бойжоновлар хонадонини «бунёдкорлар оиласи» дейишади. Бу — бежиз эмас, албатта. Оила бошлиғи Самандар Бойжонов узоқ йиллар қурилиш соҳасида ишлаб, обрў-эътибор топганлардан. Турли қурилишда ишлади, кўплаб қурилиш ташкилотларида раҳбар лавозимларда меҳнат қилди. Қаерда ишламасин, эл оғзига тушди, хизмати тақдирланди. Туямўйин гидроузели ва сув омбори қурилиши бошланган дастлабки йилларда у қурилиш материаллари заводи директори бўлиб ишлади. Улкан қурилишнинг силикат ғишти билан таъминланишида бош-қош бўлди.

Ўғли Ибодулла ҳам ота изидан бориб, қурувчиликка ҳавас қилди. Самарқанд архитектура институтини имтиёзли диплом билан тамомлади. Ҳозир Урганч шаҳрининг бош архитектори. Юз минг аҳолига эга бўлган шаҳар қурилиши, архитектураси учун энг масъул мутахассис. Урганч шаҳар партия комитети ва шаҳар Совети ижроия комитетида у ҳақда илиқ гаплар айтишади.

Яқинда Хоразм областида бўлиб ўтган катта ёғингарчилик қурилиш ишларида, шаҳар хўжалигида анчагина камчиликлар борлигини кўрсатди. Шаҳарда табиий офат оқибатларини қисқа муддат ичида тугатиш учун самарали ишлар амалга оширилди. Зарар кўрган оилаларга ёрдам берилди.

Шу кунларда шаҳар бош архитекторининг иши янада кўпайиб кетди. Кучли селдан шаҳардаги айрим оилаларнинг уйлари яроқсиз аҳволга тушиб қолди. Уларнинг уйларини қайта қуриш архитектор аралашувисиз битмайди. У ишга эрта кетиб, ярим кечага яқин қайтиб келади...

Ибодулла билан шаҳар истиқболи тўғрисида гаплашсангиз тўлиб-тошиб сўзлайди. Шаҳар марказида қурилаётган бири-биридан кўркам бинолар, саноат корхоналарининг бир зонага жойлаштирилаётганлиги, 25 минг томошабин сиғадиган стадионли соғломлаштириш комплекси тўғрисида, шунингдек бу беш йилликда маданий-маиший объектлар қурилишига жиддий эътибор берилиши ҳақида марок билан ҳикоя қилади.

С. Бойжоновнинг яна бир ўғли Шариф Бойжонов — Урганч маиший-ремонт-қурилиш участкасининг бошлиғи. Шу кунларда унинг ҳам бош қашигани вақти йўқ. Аҳолидан тушган буюртмаларни тез, сифатли бажариб бериш учун бутун коллективни сафарбар қиляпти. Яқинда у уйига хомуш келди: ахир, ҳамманинг ҳам буюртмасини бир вақтда бажариш осон эмас. Материал кам, ишчи кучи етмайди. Самандар ака ўғлига:

— Сизларнинг олдингизга ҳар бир одам ёрдам кутиб келади. Хушмуомала бўлинг, ёрдамингизни аяманг. Изласанглар, ўйласанглар қурилиш материали ҳам, қурувчи ҳам топилади, лекин инсон кўнгли топилмайди, ўғлим, — деди.

Оиладаги давра суҳбатлари ҳам кўпроқ қурилиш тўғрисида бўлади, гоҳида суҳбат қизиб, баҳсга айланади. Яқинда қурувчи акалари Урганч бройлер фабрикаси қурилишида ишлаётган Каримбойни саволга тутдилар. Йилига уч миллион дона бройлер етказиб берадиган фабрика қурилиши шу кунларда областнинг энг зарбдор объектига айланган.

Самандар ака ва Амина опа болаларига доимо ўқиб, билимини ошира бориш тўғрисида маслаҳат берадилар. Ибодулла сиртдан аспирантурада ўқишни тугатади. Шариф Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида сиртдан ўқияпти. Қадамжон Тошкент политехника институтининг архитектура факультетини тамомлаяпти.

Кечқурун ишдан қайтиб келган Самандар аканинг олдига Маҳмуджон расм дафтаричи кўтариб чиқди. Дафтарга чизилган расмга ўқитувчи «беш» баҳо қўйибди. Невара бидирлаб ниманидир гапиради, Самандар ака эса хаёлга толади: болалар — келажагимиз! Уларни баркамол қилиш, ёш авлодда меҳнатга, фахрли касбга меҳр-муҳаббат уйғотиш — оталар бурчи.

И. ШОМУРОДОВ,
«Хоразм ҳақиқати» газетаси ходими.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«СССРнинг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафталик» ҳаракатига актив қўшилган Олмалиқ гилам фабрикасининг кўплаб гиламдўзлари йиллик топшириқларини 7-ноябрга қадар бажаришга аҳд қилишган. Суратда: корхонанинг илғор гиламдўзлари — Ҳамида Қўлдошева билан Людмила Югай ўртоқларни кўриб турибсиз.

В. Сироткин фотоси.

«КОСМОС-1310» ПАРВОЗДА

1981 йил 23 сентябрь куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос-1310» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

КЕЧАГИ ПОЧТАДАН

СУРЪАТ ОРТМОҚДА

Жанубий Оламушук посёлкасида 3 миллион бройлерга мўлжалланган паррандачилик фабрикаси қурилиши қизғин олиб борилмоқда. «Андижанводстрой» трестига қарашли 2-механизациялашган қурилиш бошқармасининг 2-участка қурувчилари меҳнат қилаётган бу ерда фабрика пойдевори кун сайин қад кўтармоқда.

Съездлар йилида фабриканинг олтита корпуси ишга туширилиши мўлжалланаётир. Объектда қурувчилар ва бригадалар ўртасида социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилган. Ой якунига кўра, ғолиблар кўчма вимпеллар билан мукофотланади. Геннадий Локтёнов, Исмоил Минғғозиев бошчилик қилаётган бригадалар қурувчилари, Василий Колесников етакчилик қилаётган монтажчилар бригадасининг С. Муродасилов, А. Бердиқулов, Р. Акбаров каби ишчилари кунлик нормаларини 1,5-2 ҳиссадан адо этиб, мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.

— Бу паррандачилик фабрикаси кейинчалик 46 гектар ерни эгаллайди, — дейди участка бошлиғи Сейтумер Керимов. — Лекин ишимиз осонликча бўлаётгани йўқ. Шўр ва ботқоқлик жойлардан иборат бўлган бу ерларни кавлаш анча мушкул бўляпти.

Аммо қурувчилар бу сингари қийинчиликларни мардонавор енгмоқдалар. Улар бу йил бир миллион 400 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга ошириб, йиллик планларини 25 декабрга бажаришга аҳд қилганлар.

Ж. ТОШБОЕВ,
Жалолқудуқ райони.

ШОН-ШУҲРАТ МУЗЕЙИ

Шаҳар марказида Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган қизилтепаликлар хотирасига ўрнатилган ёдгорлик комплексининг катта залида «Меҳнат ва шон-шуҳрат музейи» ташкил этилди. Бу ерда қадимий уй-рўзғор буюмлари ва Улуғ Октябрь революцияси, Бухоро инқилобидан тортиб то 1981 йилгача райондаги барча муҳим ўзгаришларни ўзида акс эттирувчи стендлар, фотомонтажлар, фотосуратлар бор.

Ҳозирги кунда бу музей фақат қизилтепаликларнинггина эмас, балки бошқа шаҳарлардан келаётган меҳмонлар ва йўловчиларнинг ҳам зиёратгоҳига айланган.

Б. ЭГАМОВ,
Қизилтепа шаҳри.

«ДАБДАБА КИМГА КЕРАК!»НИ ЎҚИБ...

Биз «Совет Ўзбекистони» газетасининг 26 август сонида чиққан «Дабдаба кимга керак?» деган мақолани диққат билан ўқиб чиқдик. Ушбу мақолани Марҳамат район ветеранлар советининг раиси Абдуқодир Муҳиддинов жуда ҳам чиройли, тушунарли ҳамда фойдали маслаҳатларга бой қилиб ёзибди. А. Муҳиддиновнинг сўзларига тўла қўшиламиз. Чунки тўйларимизда жуда катта исрофгарчиликка йўл қўйилмоқда.

Ҳа, серҳашам, дабдабали, ким ўзарга тўй қилиш авж олмоқда. Айниқса, қиз узатиш, ўғил уйлантиришдаги олди-бердилар, қимматбаҳо 30-40 дона кўйлак, беш-олтитадан пальто, жемперлар, ҳар хил сон-саноқсиз рўмоллар, 10-15 тадан кўрпа-кўрпачалар қилиш исрофгарчиликнинг энг юқори даражага чиққани эмасми?

Бундай сеплар ота-онага энг оғир юк бўлмайдими? Аввалам бор қиз узатиш ва ўғил уйлантиришдан мақсад икки ёшни бахтли қилиш бўлса керак, ҳақиқий бахтни ҳар хил латта-путталар белгиламайди-ку?!

Биз тўйларимизнинг ортиқча латта-путталарсиз, оддийгина ва мазмунли ўтиши тарафдоримиз.

Андижонлик бир группа ота-оналар.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИДА ФАН САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ МАСАЛАЛАРИ

ДАВРИМИЗНИНГ ҚАТЪИЙ ТАЛАБИ

Шу кунларда илмий-тадқиқот институтлари, олий ўқув юртлари ва меҳнат коллективларида КПСС XXVI съезди қарорлари, партия Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқ ва кўрсатмалари асосида экономикани тараққиётнинг интенсив йўлига ўтказишни тезлаштиришда илм-фан ролини янада ошириш масалалари муҳокама этилмоқда, тегишли тадбирлар амалга оширилмоқда. Илм-фан ютуқларидан кенг фойдаланиш ҳамда бу жараёнда барча совет кишиларининг ижодкорлик билан иштирок этишига эришиш орқалигина халқ хўжалигини тараққиётнинг интенсив йўлига ўтказиш мумкин.

Республикамизда кейинги йилларда илмий-тадқиқот ишлари даражаси ва самарадорлиги анча ошди, халқ хўжалиги вазифаларини, фан-техника тараққиётининг муҳим масалаларини ҳал этишга илм-фан қўшаётган ҳисса тобора ортиб бормоқда. Жумладан Низомий номли Тошкент давлат педагогика институтида мутахассислар тайёрлаш сифатини ошириш билан бирга ўтган беш йилликда илмий-тадқиқот ишлари ўтказиш ҳам кўпайди. Бу ерда айрим истиқболли мавзулар бўйича олиб борилган илмий тадқиқотлар натижалари Иттифоқ миқёсида эътироф этилмоқда.

Табиий фанлар хусусида гап борганда, физикларимиз эришган ютуқларни алоҳида таъкидлаш ўринлидир. Кейинги ўн йил мобайнида физика факультети коллективи республика Фанлар академиясининг вице-президенти, профессор П. Ҳабибуллаев раҳбарлигида студентларга таълим-тарбия бериш билан бирга «Конденсиялланган муҳитнинг акустооптик спектроскопияси» мавзуида жуда муҳим тадқиқотлар олиб борди. Факультет ўқитувчи ва ходимлари ўнинчи беш йилликда хўжалик шартномалари асосида 2 миллион сўмлик иш бажаришди.

Ижтимоий фанларга оид тадқиқотлар орасида диалектика назарияси бўйича қилинаётган ишлар диққатга сазовор. Файласуфларимиз И. Мўминов номидаги фалсафа ва ҳуқуқ институти, республикамизнинг қатор олий ўқув юртлари олимлари билан ҳамкорликда илмий билишнинг диалектикаси ва мантиқи проблемалари устида муваффақиятли иш олиб бордилар.

Институт тилшунос ва адабиётшунослари олиб борган илмий изланишлар олимлар томонидан юқори баҳоланмоқда. Жумладан, профессор А. Бобохоновнинг «Ҳамзанинг ижтимоий-педагогик ва адабий фаолияти» деган асари республика олий ўқув юртлари ўқитувчиларининг энг яхши илмий ишлари конкурси дипломи билан тақдирланди. А. Рашидовнинг «Ўзбек қиссаларида меҳнат тасвири» монографияси эса Ҳамза номли республика Давлат мукофоти лауреатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

Жонажон партиямиз XXVI съезди ўртага қўйган юксак вазифалар нуқтаи назаридан қараладиган бўлса, илмий-тадқиқотларнинг сифат ва самарадорлигини ошириш, уларнинг натижаларини ишлаб чиқаришда қўллаш борасидаги ишлар бугунги кун талабларига жавоб бера олмайди.

Олдимизда турган энг муҳим вазифалардан бири ўтказилаётган тадқиқотлар сифат ва самарадорлигини кескин оширишни таъминлайдиган тадбирлар кўришдан иборат. У ёки бу ўқитувчи, кафедра ёки «факультет шунча мақола эълон қилди, шунча диссертация ёқлади каби кўрсаткичлар асосида илмий ишлар ҳақида хулоса чиқариш унча тўғри эмас. Илмий билишни бойитишга хизмат қиладиган қанақа янги ғоялар топилганию илмий ечимлар конкрет қўлланишга қай даражада лойиқ эканлигини ҳам эътиборга олиш керак. Тўғри, ёқланган диссертациялар ҳамда эълон қилинган илмий ишлардан мактаб ҳамда олий ўқув юртлари ўқитувчилари ўзларининг илмий ва педагогик ишларида фойдаланмоқдалар. Бу ҳам амалиётга жорий этишнинг бир формаси. Лекин ишларимизнинг халқ хўжалигига жорий этилишининг иқтисодий ва амалий самараси кўп эмас. Ҳолбуки бизда экономикани тараққиётнинг интенсив йўлига ўтказишни тезлаштиришга ёрдам берадиган илмий ечимлар яратиш учун ички резерв ва имкониятлар бор. Айтайлик, табиият-география факультети коллективи айрим қишлоқ хўжалик экинлари (ғўза, картошка) ҳосилдорлигини ошириш юзасидан, бегона ўтларга қарши кураш, норка, асаларии ва бошқа жониворлар маҳсулдорлигини ошириш, чўлларни ўзлаштириш ва бошқа соҳаларда илмий-тадқиқот ишлари олиб боришлари мумкин. Қолаверса, индустриал-педагогика, физика ва бошқа факультетлар коллективларида техника ва ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш имконини берадиган илмий ечимлар ишлаб чиқиш учун жуда катта имкониятлар бор.

Умумий педагогика, психология кафедралари, бошланғич таълим методикаси ҳамда мактабгача тарбия факультетларида ўқувчи ёшларга таълим-тарбия бериш форма ва методларини янада такомиллаштириш юзасидан кенг кўламда тадқиқотлар олиб бориш учун имконият бор. Уларнинг ана шу ва бошқа масалалар хусусидаги конкрет таклиф ва тавсияномалари халқ маорифи иши даражасини оширишга ёрдам беради. Афсуски, бу коллективларнинг илмий-тадқиқот ишлари планларида ана шу масалалар ўз аксини топганича йўқ.

Эълон қилинган асарлар, ҳимоя қилинган диссертациялардаги таклиф ва тавсияномаларни умумлаштириб, тегишли ташкилот ва меҳнат коллективларига етказиб бериш юзасидан таъсирчан чоралар белгилаш фан самарадорлигини оширишда катта аҳамиятга эга. Ҳар йили бизда 300 дан ортиқ илмий асар ва мақола эълон қилинади. Ўнинчи беш йилликда 149 диссертация ёқланди, 1000 дан ортиқ илмий асар эълон қилинди. Башарти ҳар биридан биттадан амалий тавсия жорий этилганда ҳам нақадар катта самара олиш мумкинлигини тасаввур қилиш қийин эмас. Шу боис илмий бўлим, ихтисослаштирилган советларнинг жорий этиш группалари раҳбарлари авторлар билан мулоқотни кучайтириб, ҳар бир илмий ечимлардаги амалий таклифни қатъий ҳисобга олишлари, ўз вақтида ижрочиларга етказиш ҳамда амалиётга жорий этишни назорат қилиб боришлари керак.

Олий мактаб илмий потенциалини оширишнинг муҳим йўлларидан бири планлаштиришни такомиллаштириш, энг аввало тадқиқотларни планлаштиришнинг мақсадли программа методларига ўтишдир. Бунда олимлар куч-ғайрати конкрет вазифаларни ҳал этишга жамланади. Йирик программалар тадқиқотларни кенг кўламда бажаришни, бинобарин назарий-қидирув ишлари ўтказишдан бошлаб тажриба-конструкторлик ечимларни ишлаб чиқиб, кенг кўламда амалиётга жорий этишгача бўлган бутун жараённи қамраб олади. Олий ўқув юртида бундай программани тузиш фан-техника тараққиёти боришини самарали бошқариш, унинг асосий йўналишларига таъсир ўтказиш демакдир.

Олий ўқув юртларида илмий тадқиқотларни бундай планлаштириш илмий кучларни бир мақсадда жамлаш, йирик комплекс проблемаларни, амалий аҳамиятга молик муаммоларни кенг кўламда ҳал этиш имконини беради. Ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, илм-фанни ишлаб чиқариш билан яқиндан интеграциялаш давримизнинг қатъий талабидир.

Ж. ТУЛЕНОВ,
Низомий номли Тошкент давлат педагогика институти проректори.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«СОТИЛГАН ЮТУҚ»

Юқоридаги сарлавҳали фельетонда (газетамизнинг шу йил 6 сентябрь сони) мамлакат биринчилигининг «А» класси иккинчи лига олтинчи зонасида қатнашаётган Андижоннинг «Шаҳрихончи» футбол командасидаги баъзи камчиликлар фош этилган эди. Ушбу фельетон юзасидан АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ КОМИТЕТИ редакциямизга йўллаган жавобда шундай дейилади:

— Фельетонда баён этилган фактлар тўла тасдиқланди. Шу йил 18 июлда «Шаҳрихончи» (Шаҳрихон шаҳри) билан «Янгиер» (Янгиер шаҳри) командалари ўртасида ўтказилган футбол ўйинидаги чинакам спортга хос бўлмаган ҳаракатлар факти тасдиқланди.

«Янгиер» командаси ўйинчиларидан Мальцев, Давлатов ва Юсуповлар «Шаҳрихончи» командаси ўйинчиларига — Е. Домничев, Р. Кербер ва Х. Абдураҳимовларга 1000 сўм пулни таклиф этиб, «Шаҳрихончи»ни ютқазиб беришини илтимос қилишган.

Ўзбекистон футболи шаънига доғ бўлиб тушадиган бу воқеа область футбол федерацияси, область спорт комитети мажлисларида ҳамда команданинг умумий йиғилишида муҳокама қилинди. «Шаҳрихончи» футболчиларидан Е. Домничев, Р. Кербер ва Х. Абдураҳимовлар командадан четлаштирилдилар.

Сиёсий-тарбиявий ишларни бўшаштириб юборганлиги учун команда бошлиғи А. Ҳакимовга виговор берилди. Команданинг бош тренери А. Н. Степанов қаттиқ огоҳлантирилди.

Е. Домничев, Р. Кербер ва Х. Абдураҳимовлар устидан тўпланган материаллар терговорганларига топширилди.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАНАЕТГАНДА:

Шунингдек, ЎЗБЕКИСТОН ССР ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ КОМИТЕТИ газетада босилган «Сотилган ютуқ» сарлавҳали фельетон юзасидан редакцияга йўллаган жавобда фельетон комитет коллегияси мажлисида муҳокама этилганини, мақолада баён этилган фактлар тўғри эканлигини, Андижон область физкультура ва спорт комитети қабул қилган қарорни маъқуллаганлигини хабар қилади. Бундан ташқари комитет Сирдарё область физкультура ва спорт комитетига «Янгиер» футбол командаси ўйинчиларининг ножўя хатти-ҳаракатларини кўриб чиқишни топширди. Шу билан бирга комитет футбол бўлимига, Ўзбекистон футбол федерациясига, Қорақалпоғистон автоном республикаси, барча областлар, Тошкент шаҳар физкультура комитетларига, тегишли кўнгилли спорт жамиятлари ва физкультура коллективларига командаларда ғоявий-тарбиявий ишларнинг йўлга қўйилиши, футбол бўйича ва СССР ҳамда Ўзбекистон ССР биринчилиги мусобақаларининг ўтказилиши устидан назоратни кучайтиришни юклади. Республика комитети раиси буйруғи барча мастерлар командалари коллективлари йиғилишида муҳокама қилиниши кераклиги ҳам алоҳида қайд этилди.

ШОЛИ — ДАВЛАТГА!

КОМБАЙНЛАР ЖАВЛОН УРЯПТИ

НУКУС [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Шоли — бойлигимиз! Ўрим-йиғимни уюшқоқлик билан ўтказамиз. Давлатга шоли топшириш плани ва мажбуриятини ортиғи билан бажарамиз. Хўжалигимизни сараланган уруғлик билан таъминлаймиз! Ленинобод районидаги «Партия XXII съезди» совхози шоликорларининг аҳди шундай.

Бу йил хўжаликнинг 4600 гектарлик шоли майдонида юқори ҳосил етиштирилди. Ўрим-йиғим пухта тайёргарлик билан бошланди.

— 27 минг тонна шоли тайёрлаш мажбуриятини олганмиз, — дейди совхоз директори Н. Тулебберганов, — Ҳосил чўғи мажбуриятимизни ошириб бажариш мумкинлигидан далолат беряпти. Ўрим-йиғимни намунали ташкил этган Д. Қоллибеков, Ж. Утеев, М. Сатбоевалар бошчилик қилаётган бригадаларда дастлабки кунлардаёқ гектаридан 70 центнердан «қирмизи дон» хирмони кўтариляпти. Бошқа бригадалар ва бўлимларимизда ҳам ҳосилдорлик бундан кам бўлмайди.

Ўримни нечоғли тез ва соз ўтказсак, ҳосилдан шунча ютамиз. Шу мақсадда етарли миқдорда ўрим-транспорт отрядлари туздик. Тажрибали комбайнчиларимиздан Ж. Қолиева, Ж. Сотбоев ва бошқалар кунига хирмонга 8—12 тоннадан шоли топширмоқдалар.

Шолини ташиш, қабул қилиш ишлари ҳам яхши йўлга қўйилди. Исрофгарчиликка қарши қаттиқ кураш олиб боряпти. Совхоз коллективи шолини тўла ўриб бўлиш ва давлатга дон топшириш йиллик планини 25—30 иш кунида туґаллаш тадбирларини белгилаб, дала ишларини комплекс механизацияга таянган ҳолда олиб боряпти.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

МУБОРАК ГАЗ КОМПЛЕКСИ ҚУРИЛИШИ МУХБИРЛАР ПУНКТИ

ШАРТНОМА ИНТИЗОМИГА ҚАТЪИЙ РИОЯ ҚИЛИНСИН

«Узстройиндустрия» бирлашмаси уй-жой қурилиши учун темир-бетон деталлар жойланган олтита темир йўл вагонини Мубораккa жўнатди. Шу бирлашма бошлиғининг ўринбосари М. И. Швей «Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» ва ЎзТАГ мухбирлар пунктига шуни хабар қилди:

— Дарҳақиқат, йиғма темир-бетон юбориш бизнинг айбимиз билан кечикди: деталларнинг баъзи турларини ишлаб чиқариш учун пўлат арматура етишмас эди. Энди металл олинди. Муборак шаҳри қурувчиларига зарур конструкцияларни ишлаб чиқаришга бир неча завод бирданига киришди.

Ҳозир Фарғона ва Олмалиқдан, Оҳангарон ва Тошкентдан Қарши даштига юборилаётган юк-иморат қаватлари ўртасига ёпиш учун ишлатиладиган ичи ғовак плиталардан иборат. Шу плиталар олингач, «Узбекгазжилстрой» трестининг ғишт терувчилари ғишт теришни анча жадаллаштириш, узлуксиз ишлаш имкониятига эга бўлиб қоладилар. Айни вақтда Мубораккa темир-бетон ҳалқалар ҳам юборилди, шу ҳалқалар етишмаётганлиги матбуотда танқид қилинган эди. Энди «Машъал» посёлкасини қуриш билан шуғулланувчи пудратчилар қиш бошлангунча канализация тармоғини ётқизишни ва бошқа инженерлик коммуникацияларини ўтказишни тугаллай оладилар.

«Узстройиндустрия» бирлашмасининг раҳбарлари учинчи квартал давомида Муборак қурувчиларидан тўпланиб қолган қарзлар билан 1 октябргача тўла-тўкис ҳисоб-китоб қилиш тадбирларини кўрмоқдалар. Октябрь-декабрь ойларида қурилиш деталлари шартномада белгиланган муддатларга тўла мувофиқ равишда етказиб берилади, деб хабар қилишди.

Афсуски, Муборакдан «қарздор» бўлиб қолган бошқа икки ташкилотдан ҳали ҳам жавоб олингани йўқ. Булар «Главташкентстрой» ва Навоий қурилиш бошқармасидир. Ҳар икки идора нарядларга мувофиқ газчилар шаҳрига хилма-хил деталлар юборишлари керак. Шу деталларсиз уй-жойларни фойдаланишга топшириб ҳам, янги микрорайонларни обод қилиб ҳам бўлмайди. Зинапоя майдончалари ва маршлари, остоналар, йўл четларига ўрнатиладиган тўсқичлар, новлар ва бошқа кўплаб нарсалар шулар жумласидандир.

Вақт ғанимат. Уй-жой қурилишининг кечикиши ҳозирнинг ўзидаёқ ишлаб чиқаришга таъсир қила бошлади: компрессор станциясининг ишга туширилиши кечга сурилмоқда, газ тозаловчи янги блокларни ишлатувчи одамлар етишмаяпти. Муборак комплексининг қурувчилари матбуотнинг танқидига мазкур ташкилотлардан амалий, конкрет жавоб кутмоқдалар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»— ГАЗЕТХОНЛАР ДАВРАСИДА

ХОРАЗМ

Ўрта Осиёда энг йирик Туямўйин гидроузели қурилиши шу беш йилликда ниҳоясига етади. Ўзан ва Капарас сув омборларига ҳозирдаёқ бир миллиард кубометрга яқин обиҳаёт тўпланди. Бу зарбдор иншоотни бунёд этишда беш мингга яқин киши меҳнат қилмоқда.

Худди Амударё тўсилган жойда 1-қурилиш-монтаж бошқармаси клубида «Совет Ўзбекистони» газетхонлари конференцияси бўлиб ўтди. «Совет Ўзбекистони» газетаси редакторининг ўринбосари Б. Юсупов газетанинг фаолияти ва келгуси режалари тўғрисида сўзлаб берди. Газетхонлар ўз фикр ва мулоҳазаларини баён қилишди.

2-қурилиш-монтаж бошқармаси ғишт терувчилар бригадири Р. Тоҳиров Дружба шаҳри қурилиши, қурувчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитини яхшилаш масаласи газетада ўз ифодасини топиши зарурлигини таъкидлади. 20-автотранспорт корхонаси ҳайдовчиси И. Ярашев кўп миллатли коллективда қарор топган интернационал дўстлик ва совет турмуш тарзига оид материалларга газета кенг ўрин берса, деган истакни изҳор этди. 1-СМУ монтажчиси Р. Жўрабоев, кўп тиражли «Гидростроитель» газетаси редактори Ж. Жайжонов, бошқарма партия комитети секретарининг ўринбосари Р. Абдуллаев қурилишнинг проблемалари, етилган масалалари газетада мунтазам ёритиб борилиши кераклигига эътиборни қаратдилар.

Шунингдек, Урганч шаҳрида Хоразм тикувчилик бирлашмасига қарашли В. И. Ленин номли фабрикада ҳам газетхонлар конференцияси бўлиб ўтди. Газета фаолияти хусусида фикр олишувда фабрика ишчиларидан Ш. Қутлимуродова, З. Худойберганова, Г. Ўринтоева, Ҳ. Қурбонова, смена мастери, цех партия ташкилоти секретари Р. Раҳимова қатнашдилар. Нон қадри, одоб-ахлоқ мавзуида берилаётган материаллар қизғин маъқулланиб, бу соҳадаги ибратли ишлар давом эттирилиши зарурлиги алоҳида қайд қилинди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АНДИЖОН

«Совет Ўзбекистони» газетхонларининг Ленинск шаҳрида бўлиб ўтган конференциясида кенг жамоатчилик вакиллари — меҳнаткашлар, партия ва комсомол ходимлари, студентлар ва педагоглар қатнашдилар. Унда газета редакторининг ўринбосари А. Набихўжаев редакция коллективининг ижодий изланишлари, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларини пропаганда қилиш, уларни бажаришга оммани сафарбар этиш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида олиб бораётган ишлари ва келгусидаги режалари ҳақида гапириб берди.

Конференцияда сўзга чиққан газетхонлар кейинги вақтда «Совет Ўзбекистони»да босилаётган материалларнинг тематик доираси кенгайганлигини, савияси янада юксалганлигини таъкидладилар. Ленинск шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Х. Қўзиев ва шаҳар аҳолига маиший хизмат кўрсатиш комбинати комсомол ташкилотининг секретари А. Содиқов, 7-мактаб ўқитувчиси С. Эркабоев, медицина билим юрти студенти Ш. Ғозиева, умумий овқатланиш комбинатининг экономисти Ҳ. Раҳимова ва бошқалар ахлоқ-одоб ҳамда совет турмуш тарзи мавзусидаги газета чиқишларини кўпайтириш ҳақида фикр-мулоҳазаларини баён этдилар.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

«ЯДРО ҲАЛОКАТИНИНГ ОЛДИ ОЛИНСИН: БМТ Бош Ассамблеясининг ДЕКЛАРАЦИЯСИ»

МАСАЛАСИ ЮЗАСИДАН СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ А. А. ГРОМИКОНИНГ БМТ БОШ СЕКРЕТАРИ К. ВАЛЬДХАЙМГА МАКТУБИ

Муҳтарам Бош секретарь жаноблари,

Совет Иттифоқи «Ядро ҳалокатининг олди олинсин: БМТ Бош Ассамблеясининг Декларацияси» деган масалани муҳим ва шошилинч масала сифатида БМТ Бош Ассамблеясининг 36-сессияси кун тартибига киритишни тавсия қилади.

Дунёдаги воқеаларнинг ҳозирги таҳликали ривожи инсоният учун ҳалокатли оқибатлар келтириб чиқариши мумкин бўлган ядро урушининг олдини олиш мақсадида зудлик билан чоралар кўриш зарурлигини қаттиқ тақозо этади.

Кескинликни юмшатишни қўпориш йўлини тутган ва ўзи учун ҳарбий устунлик позициясини яратиш мақсадини кўзлаган давлатлар нинг айби билан қуролланиш пойгаси тобора кўпроқ хатарли тус олмоқда. Ҳарбий техникадаги тез ва чуқур ўзгаришлар оммавий қирғин қуролининг, аввало ядро қуролининг тобора янги-янги турлари пайдо бўлишига олиб бормоқда. Қурол-яроғларнинг янги турлари устидан контроллик қилиш ва, бинобарин, уларни ўзаро келишиб чеклаб қўйиш вақт ўтган сайин жуда қийин ва ҳатто имконсиз иш бўлиб қолиши мумкин.

Қуролланиш пойгасини кучайтириш билан бирга ядро урушига «йўл қўйиш мумкин» ва бундай урушни «мақбул» деб эълон қиладиган турли-туман доктриналар ўртага ташланмоқда. Нуфузли кучлар уруш васвасасини авж олдирмоқдалар, бошқа давлатлар ва халқларга нисбатан душманлик ва адоватни кучайтирмоқдалар.

Мазкур кучларнинг хатти-ҳаракатлари натижасида қурол-яроғларни чеклашнинг энг муҳим соҳаларига, аввало стратегик қуролларни чеклашга доир музокаралар тўхтатиб қўйилди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг олий бурчи тузатиб бўлмайдиган хато қилинишига йўл қўймасликдан иборат. Совет Иттифоқи шу мақсадда Бирлашган Миллатлар **ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатишни инсониятга қарши энг оғир жиноятдир, деб обрўли равишда қатъият билан эълон қилсинлар,** деб таклиф этади. Айни вақтда бу қуролни ишлатишга йўл қўядиган ҳар қандай доктриналарни инсон ахлоқи қонунларига ва БМТнинг юксак идеалларига зид бир нарса деб қоралаш, шунингдек ядро қуролига эга бўлган давлатларнинг раҳбарларини ядро уруши чиқиш хавфини йўқ қиладиган тарзда иш кўришга чақириш таклиф этилади.

Совет Иттифоқи БМТ Бош Ассамблеяси муҳокамасига тегишли Декларация лойиҳасини тақдим этади. Бу Декларациянинг қабул қилиниши, бизнинг фикримизча, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти дунёдаги воқеаларнинг хатарли ривожланишини тийиш мақсадида таъсир ўтказиш учун шошилинч равишда қиладиган ишларнинг энг оз қисмидир.

Бош секретарь жаноблари, ушбу мактубни БМТ Бош Ассамблеяси тартиб-қоидасининг 20-моддасида кўзда тутилган тушунтириш хати деб билишингизни ва уни илова қилинаётган мазкур Декларация лойиҳаси билан бирга Бош Ассамблеянинг расмий ҳужжати сифатида тарқатишингизни илтимос қиламан.

А. ГРОМИКО,
СССР ташқи ишлар министри.

ЛОЙИҲА

ЯДРО ҲАЛОКАТИНИНГ ОЛДИ ОЛИНСИН: БМТ Бош Ассамблеясининг ДЕКЛАРАЦИЯСИ

Бош Ассамблея,

ҳозир яшаб турган ва келажакда яшайдиган кишилар авлодларини уруш кулфатларидан халос қилиш — иккинчи жаҳон уруши алангасида вужудга келган Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг энг муҳим вазифаси бўлиб келганлигини, ҳозир ҳам шундайлигини ва келгусида ҳам шундай бўлиб қолишини ёдда тутиб,

Ер юзидаги цивилизацияни ҳалок қила оладиган ядро қуролини қўлланиш оқибатлари ўтмиш урушларнинг ҳамма даҳшатлари, одамлар бошига тушган бошқа ҳамма кулфатлардан ошиб кетишини англаб,

Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлган давлатлар номидан тантанали равишда эълон қиладики:

1. Ядро қуролидан фойдаланишга биринчи бўлиб жазм қилган давлатлар ва давлат арбоблари инсониятга қарши жуда оғир жиноят қилган бўладилар.

2. Ядро қуролини биринчи бўлиб қўлланишга қарор қилган арбоблар ҳеч қачон оқланмайди ва уларнинг айби кечирилмайди.

3. Ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатиш мумкин, деб ҳисоблайдиган ҳар қандай доктриналар ва дунёни ҳалокатга судрайдиган ҳар қандай ҳаракатлар инсон ахлоқи қонунларига ва Бирлашган Миллатларнинг юксак идеалларига зиддир.

4. Ядро уруши чиқиш хавфини йўқотадиган тарзда ҳаракат қилиш — ядро қуролига эга бўлган давлатлар раҳбарларининг олий бурчи ва бевосита вазифасидир. Ядровий қуролланиш пойгаси биргаликдаги куч-ғайратлар билан, ҳалол ва тенг ҳуқуқли музокаралар йўли билан тўхтатиб қўйилиши ва орқага буриб юборилиши лозим.

5. Ядро энергиясидан фақат тинчлик мақсадларида, фақат инсоният бахт-саодати йўлида фойдаланиш керак.

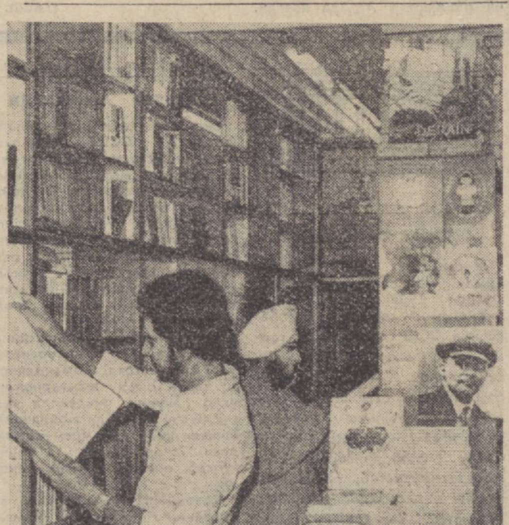

Ҳиндистондаги машҳур «Пиплз паблишинг хауз» савдо-сотиқ-нашриёт фирмаси билан «Международная книга» совет ташқи савдо бирлашмаси ўртасидаги ҳамкорлик тобора кенгаймоқда. Ҳозир бу фирма ҳар йили Совет Иттифоқидан 1,2 миллион нусха китоб олмоқда. Суратда: «Пиплз паблишинг хауз» магазинида.

С. Кармалито фотоси. (ТАСС).

НОЁБ ҲУЖЖАТ

Ҳиндистоннинг ҳукумат доираларига яқин бўлган «Нэшнл геральд» газетаси газетхонларнинг Совет — Ҳиндистон муносабатларига, тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномага бағишланган хатлар подборкасини эълон қилди. Икки мамлакат халқлари тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланганлигининг ўн йиллигини яқинда кенг нишонлади.

«Совет — Ҳиндистон шартномаси, — деб ёзади Бангалорда М. Ч. Говда, — дипломатия тарихида ноёб ҳужжатдир. Сиёсий системалари турлича бўлган давлатлар ўртасида мунособатлар худди ана шундай негизда қурилиши лозим».

Хат муаллифи Совет Иттифоқи Ҳиндистоннинг энг самимий ва ишончли дўсти бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади, деб таъкидлади.

Совет — Ҳиндистон дўстлиги, икки мамлакат ўртасидаги шартнома Ҳиндистон мустақиллиги ва суверенитетини мустаҳкамлашга хизмат қилибгина қолмай, шу билан бирга Осиёда тинчликни ва барқарорликни мустаҳкамлашга ёрдам беради, деб таъкидлайди бошқа бир хат муаллифи — Ҳиндистон пойтахтида истиқомат қилувчи Сен Гупта.

Бу ҳужжат, деб уқтиради у, халқаро реакция Осиёга қарши қаратилган янги хатарли режаларни илгари сураётган ҳозирги пайтда ҳам муҳим роль ўйнади.

Совет Иттифоқининг ёрдами билан энг катта оғир машинасозлик заводи қурилган Ранчи шаҳридан Рашми Жха хат юборган. У ўз хатида империалистик давлатлар, халқаро реакция тарих ғилдирагини орқага сура олмайди, Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги мамлакатлар устидан назорат ўрнатишга эриша олмайди, деб уқтиради. Ёш давлатлар ўз сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлаш йўлидан бормоқдалар. Бу соҳада уларга Совет Иттифоқи катта ёрдам кўрсатмоқда. (ТАСС).

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ МАГНИТОГОРСК МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИ ИШЧИЛАРИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ПОЛЬША ИШЧИЛАРИГА МАКТУБИ

Азиз ўртоқлар!

Барча совет кишилари мамлакатингиздаги воқеаларни зўр ташвиш ва хавотирланиш билан кузатиб бормоқдалар. Социализм душманлари тобора кўпроқ бош кўтармоқда. Кеча улар Польшадаги социалистик ҳаётни ислоҳ этишга даъват қилган бўлсалар, бугунги кунда эса Польша Халқ Республикасидаги бутун социалистик тузумга қўл кўтардилар. Польшадаги контрреволюция қай хилда ниқобланган бўлмасин, ўзини Польша халқининг дўстлари деб нечоғлик кўрсатмасин унинг ҳайвоний қиёфасини ҳеч нарса билан яшириб бўлмайди.

«Бирдамлик» касаба союз бирлашмасининг Гданьск шаҳрида бўлиб ўтган съезди деб аталмиш йиғини Польша Бирлашган ишчи партияси ва Польша ҳукуматига қарши очиқдан-очиқ курашга айланиб кетди. Шу билан бирга «Бирдамлик» ҳокимият учун бу курашда қўл етадиган ҳамма воситалардан фойдаланиш ниятида эканлиги айтилди.

Польшадаги ғалабалар даҳшатли хавф остида турибди дейиш учун ҳамма асослар бор. Польша душманларининг кирдикорларига ҳар қандай тоқат қилиш ва йўл қўйиб беришларга чек қўйиш вақти келди! Польша ишчилар синфи ва тинчлик билан социализмни қадрлайдиган ҳамма кишилар қатъиян «Бас!» дейишлари, империализмнинг мамлакатингизни социалистик тараққиёт йўлидан четлаштиришга уринувчи барча гиж-гижлатувчилари ва гумашталарининг қўлидан ушлашлари керак.

Гданьскда қабул қилинган «Шарқий Европа халқларига мурожаатнома» деб аталмиш мурожаатнома социалистик мамлакатларга нисбатан очиқдан-очиқ иғвогарлик, сурбетлик ва дағдағадан иборат бўлиб, унда социалистик тузумга қарши курашишга даъват этилади. «Бирдамлик» бошлиқларига Польша диёрида социализмга қарши кураш доира ва кўламлари энди кичик бўлиб туюлмоқда. Улар шу важдан ўзгаларнинг ишига мана шундай аралашувни ўзларига эп кўрдилар.

Кўп минг кишилик митингга йиғилган биз, Магнитка металлурглари шу пасткаш сиёсатдонларнинг бундай хуружларига қатъиян норозилик билдирамиз, уларнинг олға ҳаракатимизга халақит бериш йўлидаги ҳар қандай уринишларини қаҳр-ғазаб билан рад этамиз.

Ғарбнинг ноғорасига ўйнаётган шу сиёсатдонлар биз ва бошқа социализм мамлакатларининг халқлари ички ва ташқи душманларга қарши курашда, фашизмга қарши урушда эришилган жамики ғалабалардан, тинч бунёдкорлик йўлларида эришилган ютуқлардан воз кечишимиз, социализмдан воз кечишимиз кераклигини талаб қилишгача етиб борганликлари биз, совет кишилари учун ақл бовар қилмайдиган бир гапдир.

«Бирдамлик»даги бу жаноблар Шарқий Европа халқларига шундай бебурд ҳужжат билан мурожаат этишдан аввал Европа халқлари, шу жумладан Польшанинг ўзи ҳам гитлерчилар сариқ вабосидан Совет Иттифоқининг катта кучқуввати ва қурбонлар бериши эвазига озод бўлганлигини эслаб кўрсалар бўлур эди. Меҳнаткаш Магниткамиз душман устидан қозонилган умумий ғалабага анчагина ҳисса қўшди. Улуғ Ватан уруши даврида ҳар икки танкнинг бири ва ҳар уч снаряднинг бири Магнитогорск пўлатидан ясалган эди.

Тарих ғилдирагини орқага буриб бўлмайди. Эски замонлар қайтиб келмайди. «Бирдамлик» раҳбарлари ва уларнинг илҳомчилари хоҳлаганларидек эришилган ютуқларнинг ҳаммасини бугунги кунда империализм оёғи остига ташлаш учун биз оғир уруш йилларида қон тўкиб, ҳаётимизни қурбон қилганимиз йўқ.

Польша халқининг авангарди бўлмиш Польша ишчилари ўз мамлакатининг қисмати бу қадар таҳқир этилаётганлигига қандай тоқат қилаётганликлари, синфий душманларнинг Польшани жаҳаннам қаърига итариб юборишга уринаётганликларига бу қадар суст қараётганликлари биз металлургларга ғоятда ғалати ва ҳайратли бўлиб туюлади. Барча гиж-гижловчилар гўё ишчилар номидан, меҳнаткашлар номидан ҳаракат қиляптилар. Шу билан социализм бунёдкори бўлмиш шонли ишчи номи бадном қилинмоқда. Бу «халқ дўстлари»нинг юзидаги ниқобини олиб ташлаб, уларнинг адабини бериб қўядиган пайт аллақачон етди.

Польшада антисоветизм тўлқини кўтарилиб, ижтимоий ҳаётнинг турли доираларига тобора чуқурроқ кириб бораётганлиги, турли матбуот нашрларининг саҳифаларида бу иш олиб борилаётганлигидан биз ғоят дарғазаб бўлдик. «Бирдамлик»нинг ўтган съезди биринчи даврасi аслида Совет Иттифоқи шаънига қабиҳ туҳмат ва ҳақоратни бутун Польшага ёйган минбар бўлди. Наҳотки Польша халқи билан дўстлик ва жипслик йўлида совет халқи қилган ва қилаётган ҳамма ишларга жавобан шундай қилинса?

Мамлакатингизнинг мустақиллиги халок бўлган 600 минг совет кишиси ва Польшанинг энг яхши фарзандлари эвазига қўлга киритилди. Польша Халқ Республикасининг социалистик экономикаси Совет Иттифоқининг ёрдами билан вужудга келтирилмоқда ва ривожланмоқда. Польшадаги бир қанча металлургия заводларини қуриш ва ўзлаштиришда корхонамизнинг кўпгина мутахассислари қатнашдилар. Ҳар йили Польшага Магнитогорск металлурглари чиқараётган 10 минглаб тонна чўян, тайёр прокат юборилиб турибди.

Биз, Магнитка металлурглари, мамлакатимизда социалистик қурилиш кашшофларининг болалари ва набиралари коммунистик ғояларнинг ҳаётбахш кучини ўзимизда сезиб турибмиз. Бундан 50 йил аввал оталаримиз ва боболаримиз Коммунистик партиянинг даъватига кўра кучли завод ва замонавий кўркам шаҳар қуриш учун Уралнинг овлоқ даштига келгандилар. Шундай қилиб, улар заводни ҳам, шаҳарни ҳам қурдилар! Эндиликда Магниткадаги металлургия комбинати дунёда энг катта комбинатдир. У мамлакатимиздагина эмас, шу билан бирга чет эллардаги дўстларимизнинг ҳам тинчлик қурилишларини яхши металл билан таъминлаб келмоқда. Ғоят шинам уйларда яшаямиз. Мактаблар, болалар боғчалари, саройлар ва театрлар, стадион ва ҳиёбонлар — бизнинг бойлигимиз ва социализмнинг ютуқларидир.

Металлургларнинг 60 минг кишилик отряди «Бирдамлик» раҳбарлигидаги калтабин сиёсатдонларга қарата бир овоздан: «Муқаддас нарсаларимизга қўлингизни теккизманг! Бизнинг ишларимизга аралашманг!» дейди. Учига чиққан антисоветизм ҳар бир ишчимизнинг, барча совет кишиларининг қонуний қаҳр-ғазаби ва норозилигини келтириб чиқармоқда.

Шонли тарихи жанговар ва меҳнат анъаналари билан тўлган Польша ишчилар синфи орасида «Бирдамлик»да ўрнашиб олган синфий душманларнинг антисоциалистик ва антисовет кирдикорларига қатъий зарба бера оладиган соғлом кучлар бор, деб ҳануз ишонамиз. Сиз бу курашда Магнитка металлурглари ва мамлакатимиз бутун ишчилар синфининг кардошлик ёрдами ва мададига суянишингиз мумкин.

В. И. Ленин номли Магнитогорск металлургия комбинати кўпминг кишилик коллективининг цех ва бўлим ишчилари йиғилишларида 1981 йил 23 сентябрда қабул қилинган.

ПОЛЬШАДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

ВАРШАВА, 23 сентябрь. (ТАСС). «Бирдамлик» касаба союз бирлашмаси экстремист корчалонларининг контрреволюцион ҳаракатлари натижасида Польшадаги аҳвол ҳали ҳам кескин бўлиб турибди. Аввало Кос Кор деб аталган антисоциалистик гуруҳнинг Куронь, Михник сингари вакиллари, шунингдек, Буяк, Рулевский тоифасидаги ошкора фашист-экстремистлар регионал конференциялар, митинглар ўтказмоқдалар, мамлакат корхоналарида ошкора антисоциалистик руҳдаги нутқлар сўзламоқдалар. Уларнинг нутқлари тўғридан-тўғри ПБИПга қарши қаратилган. Бу нутқларда ҳокимиятни қўлга олиш учун актив курашга ўтишга, ҳақиқатда ПХРдаги социалистик тузумни тугатишга даъват қилиш билангина чекланмасдан, коммунистларни ҳокимиятдан четлаштириш тўғрисида бевосита талаблар ҳам қўйилмоқда, уларнинг шаънига дўқ-пўписа қилинмоқда. Баъзи экстремистлар коммунистларни қириб ташлаш зарур, деган ваҳшиёна гапларни айтишгача ҳам бориб етмоқдалар.

Ҳукумат маъмурлари томонидан тегишли зарбага учрамаган контрреволюция раҳбарлари тобора ҳаддан ошмоқдалар. Уларнинг баъзилари ҳозироқ ҳокимиятни қўлга олишлари мумкинлигини айтсалар, бошқа бирлари уни босқичма-босқич, яъни «ўрмаловчи контрреволюция» усулида босиб олиш методлари билан ҳаракат қилишни афзал кўрмоқдалар. Гданьск «съезди»нинг корхоналар ўзини-ўзи бошқариши тўғрисидаги қарорларини амалга ошириш ниқоби остида корхоналарни бошқариш устидан назорат қилиш талабини шу босқичдаги мақсад қилиб қўйилмоқда. Айни вақтда контрреволюционерлар сеймнинг тарқатиб юборилишига уринмоқдалар, ҳукуматнинг мамлакат экономикасини барқарор қилишга қаратилган қарорлари бажарилишига тўсқинлик қилмоқдалар. «Бирдамлик» раҳбарлари ҳокимият учун курашнинг ҳал қилувчи даврига кираётганликларини айтмоқдалар. Бу — ҳавойи сўзлар эмас. Бу сўзлар замирида социалистик давлатнинг асосий принципларини қўпориш ва тугатиш, хусусий мулкчиликни, капиталистик ишлаб чиқариш усулини қайта тиклаш, Польшани «янгилаш» баҳонаси билан уни антисоциалистик давлатга айлантириш соҳасида амалий ишлар қилинмоқда.

«Бирдамлик»нинг контрреволюцион корчалонлари ёшлардан, ишчилар синфининг бир қисмидан ўз мақсадларида ҳар қандай йўллар билан фойдаланиш, ўзларининг ҳақиқий ниятларини улардан яшириб, уларни чалғитиш, уларни ҳозир Польшадаги мавжуд тузумга қарши қилиб қўйиш учун жон-жаҳдлари билан ҳаракат қилмоқдалар. Мамлакатларда Советларга қарши авж олдириб юборилган сафсатабозлик ҳам шу мақсадга хизмат қилади. Бу сафсатабозликка муносиб зарба берилмаяпти. Мамлакатда ҳамон Советларга қарши руҳдаги кўпдан-кўп материаллар эълон қилинмоқда. Чунончи, прокуратуранинг тақиқлаб қўйишига қарамай, мамлакатда «Бирдамлик» бирлашмасининг Катовице металлургия комбинатида чиқарилаётган бюллетени тарқатилмоқда. Унда эълон қилинган ошкора иғвогарлик руҳидаги материалларда Ғарбий Украина ва Ғарбий Белоруссия халқларини озод қилишга алоқадор воқеалар қалбакилаштириб талқин этилмоқда. Мана шу разил материалда СССР гитлерчилар Германияси билан ёнма-ён қўйилмоқда. Бундай сохтакорликларни тарқатиш учига чиққан сурбетлик эмасми, ахир!

ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, партия Марказий Комитетининг секретари С. Ольшовский ўз нутқида мамлакатдаги вазият ёмонлашганлиги ҳақида гапирди. Марказий Комитет кун сайин олаётган юзлаб резолюциялар ва хатларда мамлакатдаги аҳвол хусусида чуқур хавотирлик изҳор этилмоқда, деди у. Одамларнинг тинкаси қуриди, деди С. Ольшовский, — Польшанинг ҳоли нима кечади, буларнинг ҳаммаси қандай оқибатларга олиб боради? — деган саволни тез-тез ўртага қўймоқдалар.

Ҳозир ҳар қандай кимсанинг авантюризм билан шуғулланишини тақиқлаб қўйишдан ҳам муҳимроқ иш йўқ. Польшани социалистик ҳамдўстликдан ажратиб юборишни истаган кимсалар халқни оқибати нима билан тугашини олдиндан билиш қийин бўлган бош-бошдоқлик ҳолатига судраётганликларини эсдан чиқармасинлар. Бу нарса халқнинг маънавий ва ижтимоий сиёсий турмушининг турли соҳаларига жуда катта зарар етказиши равшан.

Шу сабабли, деди С. Ольшовский, ҳукуматнинг социализмни ҳимоя қилиш учун ҳозирги аҳвол талаб қиладиган ҳар қандай воситалардан давлат фойдаланиши тўғрисидаги баёнотига ҳеч ким ажабланмасин. ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг баёнотидаги сўзлар қатъий, бу сўзлар ҳақиқатни яширмайди. Бу сўзлар кенг миқёсда маъқулланди. Аҳолининг жуда катта оммаси бу сўзларни тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқда.

МИСР:

РЕПРЕССИЯЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

Садат режими оппозиция вакилларига нисбатан ўтказаётган шафқатсиз репрессияларни, Миср маъмурларининг таслимчилик сиёсатини ўз мақолаларида фош этган чет эл матбуоти ходимларига нисбатан ҳам қўлламоқда. Масалан, шу кунларда Францияда чиқадиган «Монд» газетасининг ўз мухбири Ж.-П. Персонсель-Югоз мамлакатдан чиқариб юборилди. «Монд» газетаси Қоҳира маъмурларининг бу қарорини «адолатсизлик ва ҳуқуқсизлик иши» деб атади. Газета мамлакатда саккиз йилдан кўпроқ ишлаган журналистга нисбатан ўз бурчини виждонан бажариб келгани туфайлигина ана шундай чора кўрилган, деб таъкидлайди. Яқинда Мисрда Садатнинг шахсан буйруғи билан ўтказилган оммавий қамоққа олишлар тўғрисида ёзган хабари ҳам мухбирнинг айбига қўшилди. (ТАСС).

АНГЛИЯ:

ИШСИЗЛИК «РЕКОРД» ДАРАЖАГА ЕТМОҚДА

Буюк Британияда ишсизлар шу йилнинг сентябрь ойида август ойига нисбатан 58 минг кишидан зиёд кўпайди. Лондонда эълон қилинган расмий маълумотлар шундан далолат беради. Ҳозирги вақтда инглизлардан қарийб 3 миллион киши меҳнат қилиш ҳуқуқидан маҳрумдир. Мамлакатда ишсизларнинг ҳалокатли даражада кўпайиши — М. Тэтчер консерватив ҳукумати ўтказаётган иқтисодий сиёсатнинг бевосита натижасидир. Бу сиёсат саноат маҳсулоти ишлаб чиқариши ўсиш суръатларининг қисқаришига, корхоналарнинг ёпилишига, ишчиларнинг кўплаб ишдан бўшатилишига олиб келмоқда. Англияда ишсизлар ҳатто энг мудҳиш 30-йиллардаги «катта депрессиялар» даврида ҳам бунчалик кўп бўлмаган.

(ТАСС).

ЭРК ВА ҚАРДОШЛИК КУЙЧИСИ

МИРЗО ТУРСУНЗОДА ТУҒИЛГАН КУННИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА

... Мазлум Шарққа
ярқираб чунон,
Ҳур ҳаётим этади достон.
Кўкда гоҳи булут
қамчилар —
Лопаларга дури томчилар.
Колхозчилар далада
ҳур, шод,
Очар ишга қучоғин кушад.
Мен ҳам бу гул водийга
фарзанд,
Эрк созини чалармен
хурсанд.

Мирзо Турсунзода ижодида, ўзи айтганидек, эрк созини чалиш асосий ўрин тутади. Бу — бежиз эмас. Ҳисор воҳасининг Қоратоғ қишлоғида, дурадгор Турсунғолиб хонадонида Мирзо туғилганда ҳали Бухоро амирлигининг халққа шафқатсиз зулми ҳукм сурмоқда эди. Ёш Мирзо эсини танибдики, халқнинг оғир турмуш кечираётганлигининг гувоҳи бўлди. Қалби ҳақсизлик ва зулмга, амир-амалдорларнинг халққа ўтказаётган ситамларига нисбатан нафрат ҳисси билан тўлди. Шунинг учун ҳам у бир умр эркни, халқига саодат келтирган Улуғ Октябрь социалистик революциясини, улуғ Ленинни ҳамда совет халқларининг қардошлигини куйлади. У: «ижодимнинг етакчи темаси — эрк темасидир ва ҳамиша шундай бўлиб қолади», деган эди. Мирзо Турсунзода болалигидан шеъриятга чексиз муҳаббат қўйди. 1925 йилда Қоратоғда ҳам совет мактаби очилади ва уста Турсуннинг ўғли биринчилар қатори мана шу мактабда таҳсил олади. Кейинчалик шоир Душанбадаги ва Тошкентдаги билим даргоҳларида ўқийди. У Душанбада педагогика техникумида ўқиб юрган чоғлари ҳам, Тошкентда — Маориф институтида таълим олаётган кезлари ҳам Шарқ классик адабиёти намуналари билан танишади. Айниқса, ўша пайтлар эълон қилинган улкан совет адиби Садриддин Айнийнинг «Одина» повести ёш шоирда чуқур таассурот қолдиради.

С. Айнийнинг революцион руҳдаги «Октябрь инқилоби», «Ҳуррият марши», «Байналмилал марши» сингари жанговарона шеърлари, роману повестлари, А. Лоҳутийнинг санъаткорлик билан яратилган бебаҳо асарлари ижод сирларини ўрганишда ёш шоирга мактаб бўлди.

Мирзо Турсунзоданинг ижодий камолотида, шубҳасиз, ўзбек совет адабиётининг ажойиб намуналари «Бой ила хизматчи», «Ўтган кунлар», «Меҳробдан чаён» сингари асарларнинг таъсири; дўстлари — Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Ойбек сингари истеъдодли шоир ва адиблар билан ижодий мулоқотда бўлиши ҳам катта аҳамият касб этади.

1932 йили Мирзо Турсунзоданинг «Ғалаба байроғи» номли илк тўплами нашрдан чиқади. Бу тўпламдан ўрин олган шеърлар ва ҳикояларда, ажойиб очеркларда фаровон ҳаётимиз, кишиларимизнинг бунёдкорлик ишлари, ёрқин истиқбол йўлида қўлга киритган зафарларимиз тараннум этилади.

Мирзо Турсунзода жамоат ишларида қизғин иштирок этиш билан бирга шеъриятда, драматургияда самарали ижод қилади. 1935 йили Ленинобод давлат театри Мирзо Турсунзоданинг «Ҳукм» номли пьесасини саҳналаштирди. Бу асар фақат Турсунзода ижодида эмас, балки тожик совет драматургияси тарихидаги биринчи пьесалардан саналади. 1936 йилда у шоир Абдусалом Деҳотий билан ҳамкорликда «Хисрав ва Ширин» драмасини яратди. Кейинчалик у «Восеъ қўзғолони», «Келин» сингари қатор либреттолар ёзди.

Мирзо Турсунзода ижодида Шарқ мавзуи алоҳида ўрин тутади. «Ҳиндистон балладаси» шоир яратган чет эл мавзуидаги дастлабки шеърий туркумдир. Бугунги кунда нафақат Иттифоқимизда, балки чет элларда ҳам машҳур бўлган «Ҳинд балладаси» туркум асарлари учун шоир 1948 йили СССР Давлат мукофотига сазовор бўлди. У Ҳиндистон ҳақида, ҳинд халқининг орзу-ўйлари, дарду дунёси ва интилишлари ҳақида ижодининг турли даврларида салмоқли, ёрқин асарлар яратди. «Гангдан Кремлгача», «Тожмаҳал», «Ганг дарёси» каби достон ва шеърларини шоир Ҳиндистон таассуротлари асосида яратди.

1949 йили Мирзо Турсунзода Н. Тихонов, А. Сафронов ҳамда Ойбеклар билан бирга Покистонда бўлади. Бу халқнинг турмуши билан атрофлича танишади. Унинг «Озод Шарқдан мен» туркум шеърлари ана шундан кейин юзага келади. Мирзо Турсунзода ҳақида Ғафур Ғулом: «уни ғурур билан чуқур ва замонавий шоир, сиёсий ўткир, ҳозиржавоб, доимо совет халқи ҳақида ўйловчи, ижодий уфқи кенг шоир, деса бўлади», деб бежиз айтмаган эди. Ғафур Ғулом Мирзо Турсунзоданинг «Ҳинд балладаси» шеърий туркумини катта маҳорат билан таржима қилишининг боиси ҳам, эҳтимол, унинг Турсунзода ижодига бўлган ана шу чексиз муҳаббатидадир.

1952-54 йиллар ичида Мирзо Турсунзода ўзининг энг ажойиб асарларидан бири — «Ҳасан аравакаш» достонини яратди. Бу эпик кўламли асарда шоир Улуғ Октябрь социалистик революцияси туфайли халқларимиз эришган бахт-саодатни, ёрқин истиқболларни тараннум этади.

Асарнинг бош қаҳрамони — Ҳасан аравакашнинг мураккаб, кечинмаларга бой ҳаёт йўлини кўрсатиш марომида шоир Тожикистонда Совет ҳокимияти тантанаси йўлидаги курашни кенг миқёсда, теран ифода этади. Мирзо Турсунзода ёш ўқитувчи Садаф тимсолида Шарқнинг инқилоб туфайли озодликка чиққан ҳур ва бахтиёр хотин-қизлари образини яратади. У халқларимизнинг бузилмас дўстлигини ва қудратини улуғлайди.

1960 йилда Мирзо Турсунзода «Осиё овози» тўплами учун Ленин мукофотига сазовор бўлди. Бу тўпламга шоирнинг «Ҳасан аравакаш» достони ва янги шеърлари жамланган эди.

Буюк Ленин ерга сочди нур,
Қон тўкишлар битди бир
умр.
Олди еру сув деҳқон эли,
Китоб олди қўлга қиз-ўғил.
Бардам юриб ҳаёт карвони,
Яшнаб-кулди орзу-армони,
Эл меҳнати қучди бахт-толе,
Ҳаёт қайнаб, кулди
иқболи,—

деб, «Ҳисор водийси» шеърида халқларимизнинг бахтли толеини куйлайди. У Ленин ва Шарқ мавзуида бир қатор асарлар яратди. Бу асарлар ичида, айниқса, «Гангдан Кремлгача» достони ажралиб туради. Шоир достонда халқларимизнинг буюк доҳийси Владимир Ильич Ленин образини ҳаётий ва бетакрор бўёқларда яратади. Бу достон шу маънода кўп миллатли совет шеъриятининг нодир намуналаридан бири саналади.

У ҳамиша эрк ва қардошликни, халқларимизнинг бузилмас дўстлигини куйлади, коммунизм қуриш йўлида фидокорона ишлар қилаётган қаҳрамон халқларимизни янгидан янги меҳнат зафарлари сари даъват этди:

Қалб беғубор бўлса,
Ғубор кўрмайди диёр,
Юрагимда орзуларим
Ҳануз қатма-қат.
Лочин каби парвоз этар,
Йўқдир унга ҳад.
Ол байроғинг ўпиб айтгум:
Биргамиз мудом,
Қаҳрамонлик солномаси
Этади давом!

Мирзо Турсунзода улкан шоир ва драматург, жамоат арбоби бўлиш билан бирга хассос таржимон ҳам эди. У Шароф Рашидовнинг ажойиб асарларидан бири — «Кашмир қўшиғи»ни катта маҳорат билан таржима қилиб, китобхонларга етказди. Эрондаги «Паёми навин» журнали ҳам асарни ана шу таржима асосида босиб чиқарди.

Сенинг нозик таъбингга
биз ғуломмиз,
Хаёлан сен билан бирга
мудом биз.
Назмда дарёдек тошқинсан
Ғафур,
Дўстликда чашмадек
жўшқинсан Ғафур, —

деган эди Мирзо Турсунзода 1963 йил яратган «Ғафур Ғуломга» шеърида. Дарвоқе, шоир ўзи айтганидек, ҳамиша ўзини Ғафур Ғулом билан, ўзбекистонлик адиб дўстлари билан, бинобарин, халқимиз билан бирга ҳис этади. Ва Ўзбекистон ҳақида қайноқ илҳом билан асарлар битади. «Ғафур Ғуломга», «Барно йигит», «Ўзбек қизига»... Бу асарларда Мирзо Турсунзода халқларимизнинг қардошлигини, пахтакорларимизнинг яратувчилик ишларини, қурувчиларимизнинг меҳнатини мадҳ этади.

Шеърхон халқимиз Мирзо Турсунзода шеърларини Ғафур Ғулом, Зулфия, Назармат, Аширмат, Барот Бойқобилов каби хассос шоирлар таржимасида севиб ўқиб келмоқда. Шуни ҳам айтиш керакки, Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти шоир туғилган куннинг етмиш йиллиги арафасида «Дўстлик кутубхонаси» сериясида унинг шеърлар ва достонлардан иборат «Оташ посбони» тўпламини нашрдан чиқарди. Шубҳасиз, бу улкан шоирнинг юбилейига, шеърхон халқимизга яхши армуғон бўлди.

Совет шеъриятининг йирик намояндаси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин ва СССР Давлат мукофотлари лауреати Мирзо Турсунзода шеърияти миллионлаб кишилар қалбида яшамоқда ва яшайди. У замондошларимизни улуғвор ишлар сари илҳомлантиради, доимо эзгуликка, гўзалликка ошно қилади.

Т. АШУРОВ,
филология фанлари кандидати, доцент.

А. РАФИЕВ,
Тошкент давлат маданият институтининг ўқитувчиси.

Суратда: Мирзо Турсунзода Чингиз Айтматов, Рамз Бобожон ва Алим Кешоковлар даврасида бўлган пайт. С. Маҳкамов фотоси.

Янги таржима

КОММУНИСТ

Мирзо ТУРСУНЗОДА,
Ленин мукофоти лауреати

Йиллар бўйи
уқтирдилар
мудом эсда тут:
Лайлатулқадр
бахт келтирар,
келар йўлин кут.
Қоронғида
нур таратиб,
ўтар бир зумда,
Балки ўтар
ё кечаси,
ё тун яримда.
Унинг шакли
юмалоқдир,
чўғ янглиғ юзи,
Етмай кутса
тушар унга
одамзод кўзи.
Истаганинг
тилайвергин,
ижро қилар у.
Не ушласанг,
ўшал заҳот
тилло қилар у.
Бу мўъжиза
камбағал-чун
ноёб эрди лек,
Туюларди
афсоналар
афсонасидек,
Не заҳматлар чекдим,
сочим
қордай оқарди,
Умид билан
тунда ҳар бир
нурга боқардим.
Партиямнинг
маромидан
бахт топдим ахир,
Ҳақиқатдан —
каломидан
бахт топдим ахир!
Партиямнинг
ҳар бир сатри
иқбол нуридир,
Инсоният
орзуларин
сўнмас қўридир.
Ундан олам
мунаввардир —
диллар мунаввар,
Уни дастур
этган барча
эллар музаффар.
Коммунизм
асри эрур
бизнинг асримиз,
Ҳақиқатдир,
мўъжизадир,
қурган қасримиз.
У «сирли нур»
энди биздан
ўргансин ҳунар,
Қора тупроқ
қўлимизда
бўлур сийму зар.
— Кимсан! — дея
сўраса гар
мендан бирор зот,
Виқор ила:
— Коммунистман, —
дейман шу заҳот.
Коммунистдир
ҳар нафасим,
ҳар қатра қоним,
Ҳам имоним,
ҳам виждоним,
жоним, жаҳоним!
Меҳру вафо
кўзи билан
боқди коммунист,
Шуҳратимиз
машъалини
ёқди коммунист.
Тожик юрти
коммунистга
кенг очди қучоқ,
Ҳар бир сўзи,
ҳар ўгити
ўргатди сабоқ.
Куйлаб-куйлаб
қаршилади
уни дарёлар,
Гиламларин
тўшаб кутди
уни саҳролар.
Тўкин-сочин
ҳаёт қурдик
коммунист билан,
Қайнаб-тошиб
даврон сурдик
коммунист билан.
Ҳавас билан
эшитган ҳар
умид уруғи,
Гуллаб-яшнар,
келинг, кўринг,
барака чўғин!
Пахтамизнинг
ҳар толаси
қалб шароридир,
Халқларимиз
дўстлигининг
маҳкам торидир.
Кўк гумбази
икки қадам —
қўшни эшикдир,
Ой йўлдоши
кўкда бизга
худди бешикдир.
Тоғ ортидан
қиё боқиб
чиққанда қуёш,
Зумрад каби
товланади
гўё ҳар бир тош.
Диёримиз
зебу зийнат
диёри ахир,
У «сирли нур»
шояд энди
сўрар: «бу не сир!»
Миннатдорман,
эй партиям,
этгум қасамёд,
Сен — юрагим,
сен — тилагим —
олий эътиқод.
Қалбим мудом
биллур каби
бўлгай беғубор,
Қалб беғубор бўлса,
ғубор
кўрмайди диёр.
Юрагимда
орзуларим
ҳануз қатма-қат,
Лочин каби
парвоз этар,
йўқдир унга ҳад.
Ол байроғинг
ўпиб айтгум:
биргамиз мудом,
Қаҳрамонлик
солномаси
этади давом!

Жонибек ҚУВНОҚ
таржимаси.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

«БЕШИНЧИ АВЛОД» КОМПЬЮТЕРЛАРИ

Японияда бешинчи авлод компьютерларини яратиш ўн йиллик плани ишлаб чиқилмоқда. Бундай компьютерларда «ақл» бўлади, ишлатилиши содда ва одам овози билан берилувчи командаларни бажаради.

«ГАПИРАДИГАН» КОМПЬЮТЕР

Ҳисоб натижаларини дисплей ёрдамидагина эмас, шу билан бирга нутқ ҳолида берувчи компьютер АҚШда ясалди. Унда нутқ синтезатори бўлиб, иш луғатига 31 та сўз киритилган.

Англияда қўриқловчи сигнализация қурилмалари учун нутқ синтезатори ишлаб чиқилган бўлиб, ёнғин чиққанлиги, қўриқланаётган объектга бегона оёқ оралаганлиги тўғрисида одам овози билан сигнал беради ва бошқа ишорат сигналларини ҳам чиқаради.

(ТАСС).

АХБОРОТ

ДАМ ОЛИШ УЙИ

Тошкент районидаги Дархон қишлоғида дам олиш уйи очилди. 159-қурилиш трести бинокорлари қўлдан чиқарган бу оромгоҳга «Оқ олтин» номи берилди. Унда республикамизнинг турли жойларидан келган меҳнаткашлар ҳордиқ чиқармоқдалар.

«Оқ олтин» дам олиш уйидаги ўринлар сонини кўпайтириш кўзда тутилган. Келгусида у 500 ўринга етказилади.

Л. МУҲСИМОВ.

БОЛАЛАР АРДОҒИМИЗДА

Қува районидаги «Ўзбекистон» колхозида 90 ўринли болалар боғчаси ва 400 ўринли кинотеатр қурилиб ишга туширилди. Акробод қишлоғи ўқувчилари эса янги ўқув йилини янги мактабда бошладилар. Район колхозлараро кўчма колоннаси қурувчилари бунёд этган бу мактаб 624 ўқувчига мўлжалланган.

Шунингдек, Ангор районидаги «Коммунизм» колхозида 300 ўринли, Оқдарё районидаги «Янгиобод» колхозида 380 ўринли мактаб бинолари қурилиб, ишга туширилди.

Б. ХОЛМАМАТОВ,
Т. БОЙМАТОВ,
С. ШИРИНҚУЛОВ.

СИЛИКАТ ЗАВОДИ

Қўшкўпир районида силикат ғишти ишлаб чиқарадиган янги завод ишга туширилди. Уни «Облколхозстрой»нинг қўли гул қурувчилари муддатидан илгари фойдаланишга топширдилар. Бу корхона областда иккинчи силикат заводи бўлиб, қишлоқ қурилишлари учун етарли миқдорда ғишт ишлаб чиқариш қувватига эга.

А. ЭШМАТОВ.

30 ТИЙИНГА «ЖИГУЛИ»

Нарпай район алоқа узели Чақар алоқа бўлимининг почтальони Салим Сафаровнинг Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереяси 4-чиқарилишининг 18533 номерли 174-сериядаги билетига «Жигули» автомашинаси ютуғи чиқди.

Э. ХУДОЙНАЗАРОВ.

* * *

Шунингдек, сирдарёлик **Ж. Мажидов** Зарбдор районидаги «Ғалаба» совхозида 400 ўринли кинотеатр ва 160 ўринли мактаб, самарқандлик **У. Саидов** Иштихон районидаги Охунбобоев номли колхозда колхоз правлениеси учун икки қаватли бино ва қишлоқ амбулаторияси ишга туширилганлиги ҳақида хабар йўллашган.

Бир қатор хат-хабарларда пахтакорларга кўрсатилаётган маданий-маиший хизмат ҳақида гап боради. **Ҳ. Қосимова** (Фарғона) «Восток» кўчма цирки гастроллари ҳақида ёзса, **Х. Абдуллаев** (Фарғона) қувалик пахтакорларга хизмат кўрсатаётган район агитбригадасининг қизғин фаолияти ҳақида хабар беради. Москвалик **С. Костирко**нинг ёзишича ҳужжатли фильмлар Марказий студияси ишлаб чиқарган «Новости дня» киножурналининг 27-сони Ўзбекистон пахтакорларига бағишланган.

Марғилонлик **Ж. Ражабов**, бухоролик **Р. Неъматов**, наманганлик **Т. Сулаймонов**, фарғоналик **Ғ. Абдуллаев** ва бошқа бир қатор ўртоқларнинг хат-хабарларида ҳам турли қизиқарли учрашувлар, район, шаҳар, область миқёсидаги янгиликлар, ёшларнинг ташаббускорлиги, устозларнинг ажойиб иш тажрибалари ҳақида ҳикоя қилинган.

СПОРТ

ФУТБОЛ:

ЙИРИК ҲИСОБДА

Москвадаги В. И. Ленин номли марказий стадионда футбол бўйича жаҳон чемпионатининг саралаш мусобақасида СССР ва Туркия терма командалари ўзаро куч синашдилар. 41.500 томошабин йиғилган стадиондаги терма командаларнинг учрашуви ғоятда қизиқарли ўтди. Совет футболчилари юксак маҳорат кўрсатиб, рақибларини 4:0 ҳисобида енгдилар. Тўпларни Чивадзе, Демьяненко, Блохин, Шенгелия киритишди.

Командаларнинг навбатдаги саралаш матчи 7 октябрда Измирда ўтказилади.

РЕГБИ:

ҒОЛИБЛАР АНИҚЛАНДИ

Биринчи лига командалари ўртасида СССР чемпионати Тошкентда ниҳоясига етди. Сибирь металлургия институти (Новокузнецк) студентлари 19 очко тўплаб, якунловчи турнирда ғалабани қўлга киритдилар. Тираспольнинг «Электромаш» командаси регбичилари ҳам шунча очкога эга, лекин тўплар нисбатига кўра иккинчи ўринни эгаллашди.

Тошкентнинг «Политехник», Ленинграднинг «Университет» ва РАФ (Елгава) командалари 15 тадан очко жамғаришган: улар якуний жадвалда ҳам худди шу тартибда жойлашган. Тошкентнинг «Космос» командаси спортчилари 13 очко тўплаб, олтинчи ўринни олишди.

Қозоннинг «Буревестник» ва Ереваннинг «Спартак» командалари регбичилари биринчи лигани тарк этдилар.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар. 11.05 — Жон Графтонни кутинг. Бадиий фильм 1-серия. 12.10 — Илмий-оммабоп фильм. 12.30 — М. Мордасова куйлайди. 13.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.35 — Лю Синь туғилган куннинг 100 йиллигига. 17.20 — Москва ва москваликлар. 17.50 — Волейбол. 18.15 — Орлёнок. 19.00 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мамлакат далаларида. 19.45 — Концерт. 19.55 — Ҳамдўстлик. 20.20 — Жон Графтонни кутинг. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 23.10 — Дунё воқеалари. 23.25 — Сизни оперетта таклиф этади.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 12.05 ва 17.00 — Инглиз тили. 10.35 — География. 12.40 ва — 13.40 — География. 13.10 — Рус санъати. 14.10 — Ғалаба дастхатлари. 14.55 — М. Горький. Она. 15.25 — Э. Багрицкий поэзияси. 15.55 — Ўқитувчи экрани. 16.25 — Табиатшунослик. 16.45 — Ҳужжатли фильм. 17.30 — Илмий-оммабоп фильм. 19.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.30 — Концерт. 20.55 — Илмий-оммабоп фильм. 21.15 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Севгига ўтсак. Бадиий фильм, 1 ва 2-серия.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Қўғирчоқ театр. 12.05 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 12.35 — Фердинанд Люснинг ҳаёти ва ўлими. Бадиий фильм, 3-серия. 13.45 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 14.15 — Замандас. 18.05 — Фильм-концерт. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Мўъжизалар оламида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 18.25 — Телефильм. 18.45 — Ўқитувчилар учун консультация. 19.15 — Жамоат тартибининг пешқадамлари. 19.45 — Реклама. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Авлодлар биографияси. 20.50 — Ҳужжатли фильмлар.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — К. Жабборов ва И. Икромов қўшиқлари. 9.35 — Ўзбек авторларининг романслари. 11.15 — Партия ходими минбари. 11.25 — Қашқадарё область театри солистларининг концерти. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Ем-хашак тайёрлашнинг боришини текширамиз. 14.00 — Уруғчилик хўжаликларида. 19.25 — Чолғу куйлари. 21.15 — Аҳолига граждан мудофааси ҳақида. 21.25 — Пахтакорларнинг талабларига биноан концерт. 22.30 — Бугун радиотеатрда. М. Қориев. «Ойдин кечалар». Повесть асосида радиопостановка.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

(700045, Тошкент шаҳри, Оборонная кўчаси, 1-уй)

КУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотга эга бўлган илғор ишчилар, колхозчилар ва СССР Қуролли Кучлари сафидан запасга бўшатилган ҳарбий хизматчилар қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кирувчи ёш ишчилар камида 1 йиллик узлуксиз амалий иш стажига эга бўлишлари керак.

Корхона ва ташкилотлар томонидан тайёрлов бўлимига юборилган кишилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: институт ректори номига мутахассислиги ва ўқиш формасини кўрсатиб ёзилган ариза, корхона ёки ташкилот томонидан тайёрлов бўлимига йўлланма, ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), характеристика, 6 та фотосурат (3х4 см. ҳажмда), медицина справкаси (286-форма), ана шу олий ўқув юртида мазкур мутахассисликка ўқиш имкони борлигини тасдиқловчи ҳужжат, меҳнат дафтарчасидан кўчирма, корхона (ташкилот) раҳбари томонидан тасдиқланган.

Аризалар 1 октябрдан 11 ноябргача қабул қилинади.

Суҳбат 11 ноябрдан 24 ноябргача, қабул 25 ноябрдан 30 ноябргача ўтказилади.

Машғулотлар 1 декабрдан бошланади.
Ўқиш муддати — 8 ой.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар алоҳида суҳбат ўтказилгандан сўнг қабул қилинади.

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқишга қабул қилинган тайёрлов курсининг тингловчиларига ўқиш даврида олий ўқув юртларининг биринчи курси студентлари учун белгиланган миқдорда стипендия тўланади.

Бошқа шаҳардан келиб ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиётганларга ётоқхонадан жой берилади.

Тайёрлов бўлимларининг тингловчилари ўқиш тамом бўлгандан сўнг имтиҳон топширадилар. Имтиҳонни муваффақиятли топширганлар мазкур олий ўқув юртининг биринчи курсига ўз мутахассисликлари бўйича кириш имтиҳони топширмасдан қабул қилинади.

Бу ўқишнинг кундузги формаси бўйича тайёрлов бўлимини тамомлаган тингловчилар олий ўқув юртининг кундузги бўлимига ўқишга қабул қилинадилар.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
25 СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ
ФАҚАТ 10 КУН
СОВЕТ ЦИРКИ ЕЩ УСТАЛАРИНИНГ

КОНКУРСЛИ ТОМОШАЛАРИ

(2 бўлимда)
ҚАТНАШАДИЛАР:
БОРИС РУДЕНКО раҳбарлигидаги
ДУНЁДА ЯГОНА «ЮКСАЛИШ» АТТРАКЦИОНИ
ЭЛЛОНА ва ЮРИЙ ЭЛЬВЕРТИ раҳбарлигидаги
«ҚУШЛАР ЦИРКИ» АТТРАКЦИОНИ
«ТАЙФУН» АНСАМБЛИ ВА АКРОБАТЛАР.

Ҳинд йоги НИГ-ЧАН ВООЛ конкурсдан ташқари қатнашади.

Масхарабозлар ревюси программалар орасида ўз номерларини кўрсатади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача очиқ.

ОЛДИНДАН БИЛЕТ СОТИШ ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН.

Ташкилотлар, муассасалар, ўқув юртлари, колхозлар ва совхозлардан коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 13.00 ва 19.30 да бошланади.

44-35-91, 44-35-84 ТЕЛЕФОНЛАР БЎЙИЧА СПРАВКАЛАР ОЛИШ МУМКИН.

Театр

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА—25/IX да **Ишонмасанг ўламан** (билетлар сотилган). 26/IX да **Ур тўқмоқ.** (16.00) **Кулги кечаси** (19.30). 27/IX да **Ур тўқмоқ** (16.00). **Кулги кечаси** (19.30).

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими коллективи ВАСХНИЛнинг мухбир аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими тупроқшунослик ва химиялаш секциясининг раиси

Назрулла Маннонович МАННОНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ленин орденли ва Халқлар дўстлиги орденли Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти коллективи институтнинг собиқ директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, ВАСХНИЛнинг мухбир аъзоси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби

Назрулла Маннонович МАННОНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 03202. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 222.